

1. De factor, die beslissend is geweest bij de vernietiging van de feodaal-kapitalistische en imperialistische structuren op Cuba en dit in het afgelopen jaar omgevormd heeft tot in een feitelijke arbeidersstaat, is de economische, diplomatieke en militaire hulp van de arbeidersstaten, de Sowjet Unie en van China in het bijzonder.

Deze hulp heeft het onmogelijk gemaakt, dat alle maatregelen en pogingen van het imperialisme om het proces van revolutionaire omvorming van het land tegen te houden, en het regiem omver te werpen, konden gelukken. Deze hulp heeft juist de van eigen aard zijnde Jacobijnse leiding van de Cubaanse revolutie aangemoedigd om zich bewust op de arbeiders- en boeren-massa's te steunen en voort te gaan, ondanks de steeds actiever en openlijker vijandschap van de Cubaanse bourgeoisie.

De economische hulp van de arbeidersstaten (het opkopen van de Cubaanse agrarische producten en de voorziening van het land met verbruiksgoederen) heeft tot op dit moment de economische blokkade, die door het imperialisme is uitgevaardigd, gebroken en bevordert de pogingen tot industrialisatie van het land. De diplomatieke hulp en in het bijzonder de militaire hulp van de arbeidersstaten, in de vorm van wapenleveranties van alle soorten, de bescherming, die de Sowjet-Unie heeft aangeboden met atoombwapens in geval van een aanval van het Amerikaanse imperialisme, hebben tot op dit moment de opzet verhinderd van ditzelfde imperialisme om de Cubaanse brandhaard zo snel mogelijk te doven, die zich over geheel Zuid-Amerika dreigt uit te breiden.

2. De hulp van de arbeidersstaten, onafhankelijk van zijn redenen, is op dit moment een feit, waarvan men de grote mogelijkheden kan afmeten aan het Cubaanse geval. Hij toont beter aan dan met welke andere maatstaf dan ook, de ontwikkeling van de krachten van de revolutie ten nadele van het imperialisme.

De Cubaanse revolutie heeft in een klein land overwonnen, in de onmiddellijke nabijheid van het Amerikaanse imperialisme en gelegen in een van de meest vitale gebieden voor dit imperialisme: Zuid-Amerika.

Voor de eerste maal en tot grote algemene verbazing heeft de Sowjet-Unie niet een tweede rangs macht met zijn raketten bedreigd, maar de Verenigde Staten, die dit heeft moeten slikken zonder reageren.

Dit zijn gebeurtenissen met een historische betekenis. De wijziging in de houding van de Sowjet-Unie met betrekking tot koloniale zaken en het Amerikaanse imperialisme, welke dateert vanaf het moment van de mislukking van de topconferentie in Mei 1960, kan slechts verklaard worden als zijnde de uitdrukking van de enorme druk van de groeiende revolutionaire krachten in de wereld op de opportunistische en rechtse vleugel van de Sowjet bureaucratie. De Russische bureaucratie in zijn geheel ondergaat en weerspiegelt zich in zijn nieuwe internationale politiek, de spectaculaire opgang van de revolutionaire krachten in de koloniale gebieden, die van de arbeidersstaten en zelfs van die van de ontwikkelde kapitalistische landen, welke groeiende economische moeilijkheden ondervinden. (Nieuwe ernstige recessie in de Verenigde Staten, crisis van de dollar, vertraging van de Europese productie.) Aan de andere kant heeft de tegenstelling tussen de USSR en China op koloniaal gebied het Kremlin enorm beïnvloed. De Chinese leiding, hoewel bureaucratisch, is enorm veel dichter bij zijn revolutionaire basis in China zelf en in de revolutionaire koloniale gebieden in het algemeen.

De sympathie voor China in de koloniale landen heeft zich in de laatste jaren ten koste van de Sowjet-bureaucratie ontwikkeld. De inspanning, die het Kremlin zich thans getroost voor de bescherming van de koloniale revolutie, weerspiegelt de druk, die het ondergaat van Peking. Deze druk duurt voort. De meest duidelijke uitdrukking van deze druk en het meest belangrijk voor zijn praktische consequenties op de vleugel van Chroetsjef in de internationale stalinistische bureaucratie, is de inleiding van de resolutie van de "top conferentie" van communistische partijen, waar de idee gelanceerd werd om te strijden tegen "de uitvoer van de contra-revolutie" en van een meer kritische houding ten aanzien van de koloniale bourgeoisie. Dit kan een actieve steun betekenen aan de revolutionaire bewegingen, inbegrepen de militaire bescherming tegen de imperialistische interventie. Natuurlijk zal men in het geval, waar de nieuwe houding van de bureaucratie bevestigd wordt, ondanks afwijkingen en zekere beperkingen moeten vaststellen, dat het hier gaat om gebeurtenissen met onberekenbare historische gevolgen, waaruit men alle conclusies en consequenties moet trekken, inbegrepen die op het gebied van de ontwikkeling in de arbeidersstaten zelf.

3. Het meest tekenende voorbeeld, dat de diepte en de werkelijke draagwijdte van al deze historische wijzigingen aangaat, die zich in 1960 hebben voorgedaan, blijft : DE CUBAANSE REVOLUTIE.

Verder, profiterend van de actieve hulp van de arbeidersstaten, consolideert de revolutie zich en zij kan niets anders betekenen, dan het begin van de Zuid-Amerikaanse revolutie, in het meest vitale gebied voor het Amerikaanse imperialisme.

Dit effect van de Cubaanse revolutie zal nog veel groter en explosiever worden, indien men er in slaagt een voorbeeld te geven bij de oplossing van het agrarische vraagstuk en de snelle industrialisatie. Bovendien een voorbeeld geven van een werkelijke socialistische democratisering en een staatsapparaat opbouwen op basis van democratische comité's, dat wil zeggen dat zij alle revolutionaire politieke tendenzen omvatten, eventueel via partijen tot uitdrukking gebracht, of vrij in één partij uitgedrukt (in het geval er politieke overeenstemming tussen hen bestaat).

Het begin van de Zuid-Amerikaanse revolutie, in het geval van een geconsolideerde Cubaanse revolutie, verplaatst zich automatisch het centrum van de internationale spanning naar dat gebied en begint de laatste fase van de strijd met het imperialisme.

In dit geval, waar de mogelijkheid, die zeker nog problematisch is, aanwezig is, waarin het Amerikaanse imperialisme gedwongen wordt om niet te kunnen ingrijpen op Cuba, betekent dit, dat de krachtsverhouding zich handhaaft en zich versterkt ten gunste van de revolutie en het Amerikaanse imperialisme naar zijn snelle en niet te stuiten ondergaan gaat.

Maar het schijnt natuurlijk altijd gewaagt om ons te baseren op zulk een variant van de ontwikkeling in de wereld-situatie, een variant, die de meest optimistische is. Een belangrijk deel speelt zich in ieder geval af op Cuba. Ons bewust van dit feit, moeten wij in Cuba een maximum van onze krachten inzetten om een gelukkige ontwikkeling van de Cubaanse revolutie te bevorderen. In geheel Zuid-Amerika (en ook in de Verenigde Staten zelf) moeten wij de actieve verdediging van de Cubaanse revolutie organiseren en in een eenheidsfront alle strijdbare anti-imperialistische krachten verenigen, verder alle revolutionaire krachten (vakbonden, partijen en studenten), die strijden voor normale diplomatieke en handelsbetrekkingen met Cuba. Wij moeten de overwinningen van de Cubaanse revolutie

populariseren en de militaire verdediging organiseren in geval van een imperialistische aanval (Internationale Brigades). Maar natuurlijk is de beste bescherming van de Cubaanse revolutie de uitbreiding van de revolutie in Zuid-Amerika middels de gecombineerde strijd van het proletariaat en de kleine radicale burgerij in de steden, met boerenopstanden en de actieve organisatie van de Querillastrijd.

Januari 1961.

P.M.

x x x

Aan
Z.E. de Minister van Justitie
te 's-Gravenhage.

Op 10 Februari j.l. is de negende maand ingegaan van het voorarrest van Michel Raptis en Sal. Santen, die vorig jaar Juni werden gearresteerd in verband met hun hulp aan de Algerijnse vrijheidsbeweging de F.L.N.

Met deze negen maanden voorarrest is de uiterste termijn ruimschoots verstreken, die in het algemeen noodzakelijk is voor een vooronderzoek.

Tijdens het vooronderzoek is verschillende malen door justitiële autoriteiten verklaard, dat in deze zaak zeer nauw samengewerkt wordt tussen de Nederlandse justitie en o.a. het Franse Deuxième Bureau.

Het voortduren van de voorlopige hechtenis van Raptis en Santen doet denken aan de administratieve gevangenschap, die in Frankrijk en Algerije wordt opgelegd aan Algerijnse vrijheidsstrijders.

Indien de arrestatie van Santen en Raptis op grond van criminele misdaden was geschied, zou de justitie zeker in staat zijn geweest om in enkele maanden het schuld bewijs te leveren.

Nu dit alles niet het geval is, is het vrijwel zeker, dat Santen en Raptis om politieke redenen gevangen worden gehouden. Deze gang van zaken is in flagrante strijd met de Nederlandse rechtsnormen.

Ondergetekenden dringen er met de meeste klem op aan, dat Michel Raptis en Sal Santen onmiddellijk op vrije voeten worden gesteld al of niet in afwachting van een nog volgend openbaar proces.

Ds. N. v. d. Veen, Zaandam	Prof. N. A. Donkersloot, A'dam
Prof. Dr. F. de Jong Edz., A'dam	Dr. K. L. Roskam, Amsterdam
Dr. K. Strijd, 's-Hertogenbosch	Mr. E. Weijgers, Amsterdam
Dra. M. Lindenburg, Delft	M. Ferares, Amsterdam
Mr. J. Ruggé, Groningeh	Ds. W. Barnard, Amsterdam
Dr. J. B. Th. Hugenholtz, Zeist	Dr. P. J. Meertens, Amsterdam

PROTESTEERT OVERAL WAAR HET MOGELIJK
IS TEGEN HET WILLEKEURIG VASTHOUDEN
VAN ONZE KAMERADEN RAPTIIS EN SANTEN.

Heden, 25 Maart 1961, hebben buiten de leden van het comité 574 personen de brief ondertekend, die gericht is aan de Minister van Justitie, waarin gevraagd wordt om de onmiddellijke invrijheidsstelling van Raptis en Santen, al of niet in afwachting van een nog volgend openbaar proces.

Onder de ondertekenaars bevinden zich de volgende personen : Prof. Dr. J. Presser, Prof. K. van 't Reve, Prof. Dr. J. de Graaf, Prof. Dr. F. J. J. Buytendijk, Prof. C. van Eesteren,

H. J. Lankhorst, lid van de Tweede Kamer, A. A. Redeker, lid van de gemeenteraad van Amsterdam,

De gehele redactie van "Propria Cures", H. G. Kwik, H. G. Surie, J. van Tijn, P. Verstegen, M. Koënen, Ties Prakken,

Ir. A. E. Bosman (Baarn), Ir. G. Beljers (Eindhoven), Ir. G. P. Ittman (Eindhoven), Mr. A. M. Wieringa-Hulshof (Haarlem), Dr. W. G. L. Wieringa (Haarlem), G. J. Sorgdrager, arts (Haarlem), Drs. Th. Braaf (Eindhoven), Ds. A. G. van Gilse (Eindhoven), Drs. H. Zeilmaker (Eindhoven), Dr. W. J. Jong (Heemstede), P. Visser (Herv. Pred. te Apeldoorn), Drs. A. F. Willebrands (Amsterdam), Ds. N. J. M. Hoogendijk (Muiderberg), Dr. D. A. de Graaf (Goes), Ds. N. Padt (Lunteren), Ds. R. v. 't Linderhout (Lekkerkerk), Mr. J. den Tex (Leusden), Drs. M. Broekmeijer (Amsterdam), J. B. Meijer (tandarts - Amsterdam), Dr. G. J. Geers (Groningen), Ga. A. J. Hulshoff Pol, arts (De Steeg), Ir. G. A. Zandstra (Doorn), Dr. H. Bongers (Bilthoven), G. Lans (Herv. Pred. Amsterdam), Dr. H. de Jonge (Geertruidenberg), P. Celij, onderwijzer (De Bilt), S. Gosselaar, onderwijzer (HuiZEN), G. A. van Oorschot (Uitgever), J. C. van Veen (Herv. Pred. Bilthoven),

29 medewerkers en bezoekers van het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, te Amsterdam,

Een groep medewerkers van het Rusland Instituut van de Universiteit te Amsterdam,

Bestuurders en leden van P. v. d. A., Politeia, P. S. P., E. V. C., Socialistische Werkers Partij (H. Gortzak, Sjef Pieters, R. Rutgers, H. Hoogen), A. v. d. Berg, secretaris O. V. B., C. Oosterwijk, voorz. O. V. B. Bouwvak, L. van Os, secr. O. V. B. Verkeer, G. de Valk, secr. O. V. B. Mijnwerkers, J. Koning, voorzitter O. V. B. Zeevarenden, bestuurder K. Gardenier, K. Slabbekoorn, adm. A. P. Stekelenburg Kwawegen,

Een groep stenograven en andere medewerkers van "Het Vrije Volk" te Amsterdam,

De weduwen van de gefusilleerde leiders van de R. S. A. P. : W. H. Sneevliet Draayer, M. Dolleman, Mater, M. Barten Oosterbaan, H. J. Schriefer Hoefman,

K. van Boeschoten, Hein Herbers, Meia Albarda, Helen Bielke, W. Bongers Heroma, Otto Sterman, Jan W. Jacobs, Herman Kruyt, Fons Hermans, Ria de Korte, Gé Nabrink, Albert de Jong, B. Lute-raan, A. van Bolhuis, C. Houwaard, J. Engels, Maria Snethlage, P. Alma, D. Schilp.

HET COMITÉ,

Ds. N. v. d. Veen	Mr. J. Ruge	Mr. E. Weijgers
Prof. Dr. F. de Jong Edz.	Dr. J. B. Th. Hugenholtz	M. Ferares
Dr. Kr. Strijd	Dr. K. L. Roskam	Ds. W. Barnard
Dra. M. Lindenburg	Prof. N. A. Donkersloot	Dr. P. J. Meertens.

DE VERANDERINGEN IN DE SOWJET-UNIE.

In de laatste maanden hebben zich in de Sowjet-Unie veranderingen gemanifesteerd, die slechts een zeer beperkte indruk geven van de enorme beweging, die zich onder het oppervlak van de Russische maatschappij aan het ontwikkelen is.

De veranderingen hebben als algemene tendens een democratisering van de staatsorganen, de partij en het openbare leven.

Als eerste oorzaak van deze verandering dient gezien te worden de grote invloed, die de gebeurtenissen in de koloniale landen en China uitoefent op de Russische massa's. In de tweede plaats verplicht de noodzaak van grote technische ontwikkeling de Russische leiders tot bestrijding van zekere vormen van bureaucratie in het industriële apparaat.

Het scheppen van vrijere mogelijkheden bij wetenschappelijk onderzoek, zowel als de plaatsvindende discussie over literatuur, muziek, architectuur en schilderkunst, wijzen op een intelligenter beheer door de Chroetsjewistische bureaucratie in vergelijking met de vroegere Stalinistische.

De derde oorzaak van de democratisering is de slechte toestand, waarin de landbouw zich bevindt. Men kan rustig stellen, dat de boeren de gedwongen collectivisatie en alles wat er aan vast zat onder Stalin, nog steeds niet zijn vergeten.

DE POLITIEKE OORZAAK.

De politieke consequenties van de "top" conferentie van 81 communistische partijen, die vorig jaar herfst in Moskou werd gehouden, zijn nog niet te overzien.

De interne strijd tussen de verschillende groepen van partijen gaat voort. Bekend is geworden, dat zich drie groepen hebben gevormd, t.w. een groep o.l.v. China, waartoe behoren de partijen in Indonesië, Birma, Malakka, Thailand, Australië en Albanie. Een tweede groep o.l.v. de U.S.S.R. en verder de Europese communistische partijen en ten slotte een middengroep, bestaande uit Japan en Zuid-Vietnam.

De verklaringen, die na de conferentie werden afgelegd, bewijzen, hoe groot de druk is geweest (en nog is) van de partijen uit Azië. Naast de bekende verklaringen over "vreedzame coëxistentie", is er een nieuw element gekomen, n.l. "het zonder terughouding ondersteunen en aanmoedigen van alle bevrijdings- en onafhankelijkheidsoorlogen". In een aflevering van het theoretisch tijdschrift "Kommunist", dat in Januari j.l. verscheen, werd een redevoering afgedrukt van Chroetsjef, waarin hij o.a. zegt: "dat tijdens de conferentie van de 81, deze partijen zich hebben opgemaakt om met hun machtige legers eensgezind en vol vertrouwen op te marcheren naar het doel: het planten van de communistische vlag op alle delen van de aardbol" en verder "Wij zullen dit doel bereiken door het vormen van een verenigd front, mogelijk door parlementaire actie en als de heersende klasse zich verzet, door geweld en burgeroorlog".

Zonder de betekenis van deze uitlatingen te onderschatten, dienen wij toch vast te stellen, dat de politiek van de Chroetsjevistische bureaucratie evenzeer een zig-zag lijn volgt als het met die van Stalin het geval was. Terwijl aan de ene kant van de zig-zag lijn hulp aan de Cubaanse revolutie, het zenden van wapens naar Laos en de aanbieding van hulp aan de Algerijnse revolutie (na zeven jaar!) staat, zien wij aan de andere kant de houding, die de Russen t.a.v. de Congo hebben ingenomen. Zij hebben in feite de terugkeer van de imperialisten, onder de dekking

van de U.N.O. mogelijk gemaakt. Als gevolg van de vreedzame coëxistentie politiek tegenover de Amerikanen, zijn de Russen mede verantwoordelijk voor de uitmoording van de Congolese leiders en de Baluba's door de Belgen, Tsjombe, kalondji, Kasavoeboe en Mobutu. Ook de ondersteuning van de militaire dictatuur van Soekarno - Nasution in Indonesië met uitgebreide wapenleveranties op het moment, dat de P.K.I. praktisch lamgelegd is, toont de dubbelhartigheid van de Russische politiek.

De hulp aan de koloniale revolutie in een aantal landen vloeit uit een dubbele noodzaak voort. In de eerste plaats om het voor de Russen gevaarlijke opdringen van de Chinezen bij te houden en vervolgens om binnenlandse redenen. Hoe zullen de Russische arbeiders oordelen over leiders, die 24 uur per dag over Marxisme-Leninisme praten, doch in de praktische politiek de koloniale volken aan hun lot overlaten. Bovendien kan de Russische bureaucratie het zich niet veroorloven deze volken aan hun lot over te laten. Wij leven in een tijd van opgang van de wereldrevolutie. Vóór de tweede wereldoorlog, in een neergangperiode van de arbeidersbeweging, kon Stalin zich veroorloven het Duitse en Spaanse proletariaat te verraden. Thans voltrekt de revolutie zich niet in een geïsoleerd land, doch hele continenten zijn in beweging. Het meest dodelijke gevaar, dat er voor de Russische bureaucratie bestaat, is het ontstaan van socialistische staten, die niet onder zijn controle staan.

DE INTERNE PARTIJ-DEMOCRATIE.

Hoe groot de druk op de bureaucratie in Rusland is, bewijst de voorbereiding van het 22ste partij-congres, dat in October 1961 zal worden gehouden.

De veranderingen, die voorgesteld worden in de statuten van de partij, zijn belangrijk.

Terwijl de afdelingen 1 afgevaardigde op 5000 leden naar het 20ste congres zonden in 1956, was dit aantal op het 21ste congres in 1959 gedaald tot 1 afgevaardigde op 6000 leden. In 1961 zullen de afdelingen 1 afgevaardigde op 2000 leden naar het congres zenden.

In 1959 waren er 1300 afgevaardigden van de 8 miljoen partij-leden. In 1961 zullen er 4000 afgevaardigden zijn. Binnen het Kremlin zullen deze afgevaardigden in een nieuw te bouwen congres-paleis deelnemen aan de discussies, zoals nimmer meer sinds het aan de macht komen van Stalin is geschied.

DE ECONOMISCHE OORZAKEN.

Dat de behoefte van de economie en de wil van de massa's ten grondslag liggen aan de democratisering van het regiem, blijkt duidelijk uit de redevoering, die Chroetsjef op 2 Februari j. l. gehouden heeft tijdens een vergadering van het centraal comité van de Ukrainse communistische partij.

Hij verklaarde o.a. : "De leugenaars en de vervalsers zijn de ergste vijanden van het regiem. De communistische moraal moet versterkt worden. Men moet allen, die de mars naar het communisme tegenhouden, uitschakelen. De plattelandseconomie moet georganiseerd worden. Er zijn geen improductieve kolchozen, er zijn alleen improductieve mensen. ER MOET EEN KOLCHOZ DEMOCRATIE INGESTELD WORDEN". (onderstr. van ons.)

Chroetsjef, bureaucraat als hij is, heeft zeer juist begrepen, dat de mislukkingen in de landbouw een gevolg zijn van het ontbreken van de democratie in de agrarische economie. (Hetzelfde geldt voor China.)

De ontwikkeling van de techniek, met de daarbij gepaard gaande uitbreiding van het industriële proletariaat (momenteel 140 miljoen industrie-arbeiders tegenover + 60 miljoen boeren) en de eisen tot verhoging van het levenspeil van het proletariaat, dwingt tot grotere productie van voedsel en consumptie-goederen. Het is een circeelgang, waaraan de bureaucratie niet kan ontkomen. De ontwikkeling van de techniek en de uitbreiding van de voedselvoorziening dwingt de bureaucratie tot democratisering. Groter productie en vooral verbetering van kwaliteit zijn slechts te verkrijgen met arbeiders en boeren, die een ander loon krijgen dan hongerloon en politie-dreiging. De mislukkingen in de landbouw zijn een gevolg van bureaucratisch wanbeheer en lijdelijk verzet van de kolchoz-boeren.

Met het instellen van EEN kolchoz democratie zal een eerste stap gezet worden op de weg naar de democratisering van de economie. Deze ontwikkeling geeft reden tot gematigde vreugde. Gematigd daarom, omdat het instellen van EEN kolchoz democratie zeker nog niet betekent het HERSTELLEN van de boerencontrole op de agrarische productie. In de mond van Chroetsjef betekent EEN kolchoz democratie hoogstens het recht van een beperkte kritiek op slechte werkmethode. Waar echter de eerste stap gezet wordt, zal deze kritiek niet binnen het keurslijf blijven, waarbinnen de bureaucratie hem houden wil.

In de industrie staat het er niet anders voor. De absolute noodzaak om de productie te verbeteren in omvang en in kwaliteit, stelt ook hier de democratisering aan de orde. Bekend tussen de machten van de koloniale revolutie en de naar democratisering dringende sowjetmassa's is de sowjetbureaucratie de eindfase van zijn bestaan ingegaan. De ontwikkeling zal niet rechtlijnig zijn. De bureaucratie zal zich met alle kracht verzetten tegen de dreigende ondergang. In zijn wanhoop zoekt hij een nieuw compromis met het Amerikaanse imperialisme, dat echter zelf geteisterd door de koloniale revolutie en binnenlandse moeilijkheden de kracht niet meer kan opbrengen, die het in 1945 bezat.

DE VREEDZAME COËXISTENTIE.

De verklaring van Chroetsjef, die wij boven aanhaalden inzake "het breken van het verzet van de bourgeoisie door geweld en burgeroorlog, indien dit VERZET DOOR PARLEMENTAIRE ACTIE NIET KAN WORDEN GEBROKEN", is in wezen reformistisch. Nimmer heeft de bourgeoisie afstand gedaan van zijn klassevoorrechten door middel van een parlementaire actie.

De wereldgeschiedenis kent het klassieke voorbeeld van de Spaanse revolutie, die ontstond nadat de bourgeoisie in het parlement in de minderheid was gekomen, zich militair ging verzetten tegen de meerderheid.

Het is niet onze bedoeling om stelling te nemen tegen het op revolutionaire wijze gebruik maken van de parlementaire tribune, maar wel tegen het door Chroetsjef gestelde alternatief.

Lenin viel in zijn brochure "De linkse stroming" de "linkse" communisten aan, omdat zij zich verzetten tegen ELKE parlementaire deelname. Lenin zag deze deelname als een noodzakelijk kwaad. Hij had echter nimmer de illusie, dat via het parlement de macht kon worden veroverd.

Men leze wat hij schrijft (pag. 38 uitgave Pegasus 1933)
"GIJ (DE LINKSE COMMUNISTEN) ZIJT VERPLICHT, NIET TOT HET PEIL DER MASSA'S, NIET TOT HET PEIL DER ACHTERLIIJKE LAGEN DER KLASSE AF TE ZAKKEN. DAT VALT NIET TE BETWISTEN. GIJ ZIJT VERPLICHT, HEN DE BITTERE WAARHEID TE ZEGGEN. GIJ ZIJT VERPLICHT, HUN BURGERLIJK DEMOCRATISCHE EN PARLEMENTAIRE VOORORDELEN, VOORORDELEN TE NOEMEN."

Tot zover Lenin. Duidelijker kan het niet.

De achterlijke lagen der klasse hebben burgerlijk democratische vooroordelen. En Chroetsjef? Als hij zegt, dat het mogelijk is, om de macht van de bourgeoisie te breken middels het parlement, het burgerlijk democratische parlement, is dat dan iets anders dan het hebben van vooroordelen op dezelfde wijze zo als de meest achterlijke en burgerlijke lagen van het proletariaat die hebben?

In "Staat en revolutie" (Uitgave Pegasus 1946 blz. 40) zegt Lenin: **MEIN NEME EEN WILLEKEURIG PARLEMENTAIR LAND, VAN AMERIKA TOT ZWITSERLAND, VAN FRANKRIJK TOT ENGELAND, ENZ., DE WEZENLIJKE "STAATZAKEN" WORDEN ACHTER DE SCHERMEN AFGE- DAAN, WORDEN DOOR DE DEPARTEMENTEN, KANSELARIJEN EN STAVEN VERRICHT. IN DE PARLEMENTEN WORDT SLECHTS GEKLETST MET HET DOEL OM HET "EENVOUDIGE VOLK" TE BEDRIEGEN."**

En middels deze college's wil Chroetsjef de macht van de bourgeoisie breken!

Afgezien van het Spaanse voorbeeld, dat wij boven gaven, zouden wij wel eens willen weten, wat Chroetsjefs raad is aan de Indonesische communisten, die over bijna 8 miljoen stemmen beschikten tijdens de laatste verkiezingen. Het parlement is mede daarom buiten werking gesteld. Volgens de Russische leider, zou thans de macht van de bourgeoisie met geweld gebroken moeten worden. Het tegenovergestelde is het geval. Met enorme wapenleverenties wordt de positie van de militaire dictatuur versterkt, wapens, die in de eerste plaats tegen de arbeiders en boeren zullen worden gebruikt, als zij de macht zouden proberen te grijpen.

Terecht is de Russische politiek t.o.v. de bourgeoisie in de koloniale landen door de Chinezen becritiseerd en het is te hopen, dat de Aziatische communistische partijen, die zich in Moskou aan de zijde hebben geschaard van China, de enig mogelijke conclusie zullen trekken, die er te trekken valt, n.l. zo snel als maar kan overgaan tot het vestigen van arbeiders- en boerenregeringen in hun landen.

De sterkste wapens zullen daarbij zijn; het onteigenen van binnen- en buitenlandse kapitalisten en de agrarische hervorming, waardoor de enorme massa's landloze boeren zich aan de zijde van de revolutie zullen scharen, en hun neutrale regeerders over de kling zullen jagen.

Het zal een les voor Chroetsjef zijn als hij constateert, dat deze massa's geen parlementaire illusies hebben.

In Europa en Amerika liggen de zaken helaas anders. Daar worden de arbeiders door hun reformistische en stalinistische leiders van het slag Ollenhauer, Gaitskell, Thorez, Togliatti en De Groot gesterkt in hun parlementaire vooroordelen. Wat daarvan het gevolg is, heeft de staking in België bewezen. Door slechts het aftreden van de regering Eijskens en de intrekking van de Eenheidswet te vragen, hebben de stalinisten en reformisten de arbeidersactie in de poel van de burgerlijk parlementaire democratie verdronken. Het ontbreken van een revolutionaire leiding en een duidelijk programma, waarin de noodzaak van de vorming van een arbeidersregering werd gesteld, heeft het leven van de Belgische bourgeoisie voorlopig weer gered. Van de reformisten kan men niets anders verwachten, maar van de secretaris van de C.P.S.U. en zijn vrienden aan het hoofd van de communistische partijen in Europa, zou men mogen verwachten, dat zij niet alleen "parlementaire vooroordelen, vooroordelen noemen", maar bovendien, dat zij de arbeiders de bittere waarheid zeggen omtrent de onmogelijkheid, de macht van de bourgeoisie te breken binnen het raam van de burgerlijk parlementaire orde. Door dit achterwege te laten, bereiden zij nederlagen en teleurstellingen voor van de arbeidersklasse en wordt deze in werkelijkheid uitgeleverd aan de reformistische parlementariërs, wier beroep het is, de arbeiders te bedriegen. Dit alles geschiedt onder het mom van "vroedzame coëxistentie."

Ondanks dit geknoei, moet men verheugd zijn over het nieuwe element in de Chroetsjevistische politiek na de conferentie in Moskou. Dit element is volkomen in strijd met het "vreedzame coexistentie" geklets.

Wij zijn optimistisch voor de toekomst, omdat wij weten, dat deze veranderingen tot stand zijn gekomen, door de revolutionaire strijd van de massa's in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.

Wij zijn optimistisch, omdat wij weten, dat wat voor mogelijkheden het imperialisme nog heeft en hoe de duikelingen van Chroetsjev c.s. ook mogen zijn, de toenemende omvang van de wereldrevolutie niet is te stuiten.

Het is de hoogste tijd, dat de arbeidersklasse in de hoog ontwikkelde kapitalistische landen zich spiegelen aan de strijd, die de volkeren in de koloniale en semi-koloniale landen voeren voor het welzijn van de gehele mensheid.

Zij schrijven een nieuw hoofdstuk in de wereldgeschiedenis, een hoofdstuk waarin het mens worden van miljoenen slaven wordt beschreven.

Dat is de echte waarheid.

1 Maart 1961.

P.S. In de laatste dagen is bekend geworden, dat ook in China nieuwe stappen zijn gezet op de weg naar liberalisering van het regiem. In het blad "De Rode Vlag" is een artikel verschenen, waarin o.a. staat "Wetenschappelijke waarheid heeft niets te maken met dogma. Marxisten mogen critiek niet vrezen".

De overschatting van de industriële mogelijkheden en de mislukkingen in de agrarische sector en zeker niet in de laatste plaats de zich ontwikkelde koloniale revolutie zijn niet vreemd aan het in ere herstellen van de theorie van Mao (1957) "Laat honderd bloemen bloeien, laat honderd denkrichtingen concurreren."

x x x

M. PABLO.

DE BEVRIJDING DER VROUW.

(Het hieronder volgend artikel was door kameraad Pablo voorbereid voor zijn arrestatie, maar hij heeft niet de tijd gehad het zijn uiteindelijke vorm te geven. Zodoende publiceren wij het in de vorm, waarin wij het hebben aangetroffen.)

Wat hier volgt zijn eenvoudige gedachten, die slechts een algemene lijn aangeven over het vraagstuk van de vrouw, van het gezin en van de kinderen; het is in geen enkel opzicht een uitputtende studie over het vraagstuk. Zodoende is het onvermijdelijk, dat sommige begrippen wellicht schematisch zullen schijnen, doordat zij voorbijgaan aan noodzakelijke nuances en verduidelijkingen.

De gevoeligheid ten aanzien van de behandelde vraagstukken is groot, evenals de verwarring. Bepaalde van deze vraagstukken zijn taboes, waaraan men niet durft te raken, ook in de kringen der avant-garde. En toch is de geschiedenis van het menselijk denken over deze vraagstukken rijk aan stoutmoedige ontwikkelingen; zo stoutmoedig als de economische en culturele voorwaarden van ieder tijdperk veroorloven.

Men kent de ideeën van Plato over de sociale opvoeding der kinderen. Vanaf de 17e eeuw beginnen vooruitstrevende denkers zich ernstig bezig te houden met de vraagstukken van de vrouw, het gezin en de kinderen. Men voelt reeds het naderende einde van de patriarchale familie en de vooruitstrevende verandering van deze instelling.

Men kent eveneens de vooruitstrevende ideeën van de Encyclopedisten over dit onderwerp; ideeën, die de wetgeving in de eerste jaren van de Franse revolutie heel sterk hebben beïnvloed.

Wat kende de 19e eeuw niet, naast de reactionnaire ideeën van een Proudhon, een grote mate van stoutmoedigheid in denkbeelden van een Fourier, van een Owen, van een Flora Tristan, om maar te zwijgen van Saint-Simon en de pleiade (d.i. een groep van + zeven dichters), van feministische vrouwen, George Sand, Mad. de Staël enz.

De marxistische beweging herneemt en verbreedt, vooral met Engels, de meest revolutionnaire elementen in het denken over deze vraagstukken.

Het hoogtepunt van deze beweging ligt in de wetgeving in de eerste jaren van de Russische revolutie, voor het begin van de Stalinistische verwording.

Dwars door deze historische ontwikkeling, zijn verschillende ideeën uitgesproken, bediscussieerd, opgehelderd: die van "gelijkheid" van man en vrouw en het begrip "Het paar" als een hogere eenheid van elkaar aanvullende wezens: het "huwelijk uit liefde", in de plaats van het gedwongen huwelijk uit bepaalde belangen, opgelegd door het hoofd van de patriarchale familie of door het hoofd van de bourgeois-familie; het gewenste moederschap en de "geboorteregeling"; de sociale opvoeding der kinderen.

Deze ideeën hebben hun weerspiegeling gevonden in de feiten en de wetgeving zelf.

Het is voldoende de vrije huwelijken, het huwelijk en het gezin van een modern paar, vooral van hen, die men ontmoet in revolutionnaire, intellectuele, universitaire en artistieke kringen, te vergelijken met het traditionele burgerlijke gezin. Maar het gaat daar slechts om beperkte, op zich zelf staande, uitzonderingen en dat nog in een sociale samenhang, die voortdurend doortrokken is met reactionnaire en tegen de vrouw gerichte vooroordelen.

Het is beslist een illusie om te geloven, dat er voor vraagstukken, die de werkelijke beschaving van de mens raken, een oplossing zou zijn, voordat de wortels van de klassemaatschappij zijn uitgeroeid en een geheel ander klimaat, een totaal andere sociale omgeving zou zijn geschapen.

Maar wel is mogelijk op dit moment, in de allereerste plaats, een zich duidelijk bewustworden van de werkelijke problemen, het uitwerken van een overgangsprogram voor deze vraagstukken en het zoveel mogelijk nabijkomen van de juiste oplossingen in de kringen, de paren en gezinnen van de revolutionnaire voorhoede.

De Chinezen verklaren nu werkelijk de vrouw bevrijd te hebben door haar uit de huishoudelijke barbarij gehaald te hebben en door haar geheel te integreren in het sociale, economische, culturele en politieke leven. Dit is onweersprekelijk het grote voordeel van de Communes, die het huishoudelijk werk van de vrouw hebben overgedragen aan de organen van het sociale leven; gemeenschappelijke restaurants, crèches, scholen etc.

Zodoende kan de vrouw, bevrijd van deze arbeid, voortaan volledig deelnemen aan het sociale leven, net als de man.

Maar, wanneer we praten over het geval China, mogen we nooit vergeten, dat de huidige Chinese maatschappij in materieel opzicht zeer achterlijk is en politiek wordt geleid door een bureaucratisch systeem.

De eerste factor beïnvloedt natuurlijk in zeer sterke mate de kwaliteit en de overvloed van de sociale diensten, die de plaats innemen van het huishoudelijke werk van de vrouw: restaurants, crèches, scholen.

De tweede factor doet vrezen voor een hoofdzakelijke administratieve en niet wezenlijke oplossing, en voor extreme vereenvoudigingen in de klassiek Stalinistische stijl.

Hoewel wij het historisch experiment van de Communes en het progressieve karakter van de maatregelen ten opzichte

van de vrouw, in vergelijking met haar vroegere positie, verheugd begroeten, moeten wij dit experiment op zeer kritische wijze volgen.

De vrouw bevrijden van de geestdodende tyrannie van het huishoudelijke werk en haar te doen deelnemen, op voet van gelijkheid met de man, aan het economische, politieke, enz., in één woord aan het sociale leven, is onweerlegbaar een beslissende stap voorwaarts naar de bevrijding van de vrouw. Maar wat betekent het concreet? Laten wij de kwestie bekijken van haar deelneming aan het economische leven. Dat de vrouw haar bestaan kan verdienen zonder minderwaardigheid in verhouding tot de man, wat betreft arbeidsmogelijkheden, benoeming in beroep, bevordering en beloning, is reeds het breken van eeuwenoude ketenen, ketenen, die de vrouw, de slaaf van vroeger, aan de kar van de man, echtgenoot, vader of geliefde, de enige, die over het geld beschikt en het gezin onderhoudt, bonden.

Maar, in een socialistische maatschappij betekent de economische bevrijding der vrouw niet noodzakelijkerwijze gelijkheid met de man in de arbeidsvoorwaarden. Integendeel, want de vrouw is door haar lichamelijke bouw, zeer begrijpelijkerwijs, niet zo geschikt voor elk soort werk, als de man, tenminste onder de huidige voorwaarden.

De manier waarop de Sowjets onder Stalin de vrouw, economisch gezien, hebben bevrijd, door haar te dwingen tot werk, wat lijnrecht tegen haar lichamelijke bouw ingaat, is natuurlijk belachelijk en barbaars. Het is te vrezen, dat soortgelijke excessen in China nog welig kunnen tieten.

De vrouw is niet in alle opzichten gelijk aan de man, zij is veel meer aanvullend. De vrouw en de man zijn twee elkaar aanvullende kanten van het menselijk wezen.

De absolute gelijkheid is een in de grond antidialectisch begrip. Absolute gelijkheid en gelijkvormigheid bestaan niet in deze wereld, waar ieder in zekere zin iets unieks is.

De vrouw heeft eigen eigenschappen en mogelijkheden, die de man niet heeft. En omgekeerd natuurlijk.

Vandaar ook de belachelijkheid van de discussies over de minder- of meerderwaardigheid van de vrouw ten opzichte van de man. Het uitgangspunt in deze discussies is fout, want men vergeet het wederzijds aanvullend karakter van de man en de vrouw, deze twee zijden van het menselijk wezen.

Hier moet een opmerking worden gemaakt. Het is een feit, dat in de huidige verhoudingen, de vrouw reeds met belemmeringen begint, in vergelijking met de man. De eeuwen van slavernij waarin de vrouw zich zag onderworpen tot de rol van het sexuele object, de voortbrengster van kinderen en de uitvoerster van huishoudelijke taken, hebben de vrouw noodzakelijkerwijze lichamelijk en intellectueel verschrompeld, hebben verschillende van haar vermogens gebroken en haar wezen diepgaand misvormd.

Ook zal zij een hele periode nodig hebben om haar wezen te kunnen ontwikkelen en doen opbouwen in vrijheid, en om te tonen, waartoe zij in staat is. Wij kennen de vrouw nog niet, want de voorwaarden voor haar ontwikkeling zijn nog buitengewoon ongunstig, veel meer dan voor de man. De bevrijding van de vrouw begint zeker met haar economische bevrijding. Maar is dat alles? Wij raken hier aan een verwaarloosde kwestie; verwaarloosd zelfs door de communistische beweging in haar beste dagen.

Men moet uitgaan van de vaststelling, dat deze maatschappij nog steeds een mannenmaatschappij is, die zich als zodanig heeft ontwikkeld gedurende vele eeuwen sinds het tijdperk van het matriarchaat. Zij heeft een hecht verankerde mentaliteit geschapen van de man en van de vrouw.

Zoals ook in een koloniale maatschappij, verheerlijkt alles in de huidige maatschappij, zelfs in de meest beschaafde, de algemeen geworden opvatting van de minderwaardigheid van de vrouw, in verschillende min of meer subtiele

vormen, waar de vrouwen zelf diep van zijn doordrenkt.

Ook wat dat betreft zal er een hele periode in het socialisme nodig zijn om de ongezonde kiemen van een door mannen overheerste maatschappij uit te roeien, en de vrouw haar volledige plaats te geven.

In de huidige kapitalistische maatschappij, die meer dan ooit gewijd is aan de mateloze verheerlijking van het geld - hoogste waarde van een ondergaande beschaving - is de vrouw eveneens gewijd aan de opvoering tot het uiterste van haar vermomming in een zuiver sexueel object, frivol en oppervlakkig. De onderwerping van de vrouw in de kapitalistische landen, aan de buitensporige grillen van een belachelijke mode, is een pijnlijk bewijs van de geestelijke verarming van de vrouw, en niet van haar vooruitgang.

Wat de situatie van de vrouw in de jonge arbeidersstaten betreft, heeft zij nog niet het noodzakelijke evenwicht weten te vinden tussen de eigen behoeften, van uit het gezichtspunt van arbeidsvoorwaarden, dat van gedrag, intellectuele ontwikkeling, van sexuele moraal enz.

Wij raken hier opnieuw aan problemen, die tot nog toe nauwelijks serieus zijn besproken.

De mannenmaatschappij heeft de essentiële vrouwelijke functies van de voortplanting opgehield : de vrouw als moeder, voedster, opvoedster van de kinderen.

Maar wat haar eigen sexuele leven betreft, bevrijd van het juk van het moederschap, daaraan durft men nauwelijks te denken, zozeer wordt dit domein nog beschouwd als het "besloten jachtterrein" van de man alleen.

Dwaze theorieën zijn ontwikkeld om de mythe te rechtvaardigen van de vrouw, die zogenaamd organisch niet geïnteresseerd is in een volledig en vrij sexueel leven, gelijk aan datgene wat de man zoekt.

Maar men vergeet, of veinst te vergeten, hoe bijzonder ongunstig de voorwaarden zijn, waaronder de vrouw gedwongen is haar sexueel leven te ontwikkelen.

De gehele sociale druk-tradities, godsdienst, publieke opinie enz. - wordt uitgeoefend in de zin van verdrukking van het volledig vrije sexuele leven van de vrouw.

Het egoïstische en vaak door prostitutie bedorven sexuele gedrag van de man, evenals de voortdurende angst voor ongewenste zwangerschap, veroorzaken zware geestelijke stoornissen bij de vrouw.

Maar wie kan in ernst beweren, dat de sexuele behoeften van de vrouw minder gebiedend zijn dan die van de man ?

Integendeel, er zijn lichamelijke oorzaken in de vrouw zelf gelegen, die haar in staat stellen vaker en vollediger te genieten van haar sexueel vermogen dan de man.

Welaan, deze kwestie is tot op het ogenblik een soort van taboe, wanneer het om vrouwen gaat.

De man heeft men alle vrijheden toegestaan, zogenaamd wegens zijn bijzondere temperament. Maar men zwijgt liever over de kwestie van de sexuele uitbuiting en verdrukking van de vrouw.

Het vrije en volledige sexuele leven van de mens is echter een levensfunctie, die zijn ontwikkeling en zijn dagelijkse individueel gedrag beïnvloedt, op een wijze, die niet precies te bepalen is.

Dit is een laat ontdekte wetenschappelijke waarheid, die de mannen der 19e eeuw, zelfs de meest vooruit geschredene, niet hadden kunnen aannemen.

De bijdrage van Freud op dit terrein, is werkelijk geniaal en van zeer grote betekenis. Maar het Freudianisme heeft, als enorm belangrijke wetenschappelijke bijdrage, tot de kennis van het individuele gedrag - en niet het collectieve, sociale - geen kansen gekregen bij het marxisme.

Het is niet begrepen, opgenomen en ontwikkeld, in datgene, wat er aan waars, belangrijks en nieuws voor de kennis van het innerlijk leven van de mens, in aanwezig is - onafhankelijk

van de eigen filosofie van Freud, van zijn met veel moeite samengestelde reactionnaire sociale opvattingen, van zijn wetenschappelijke dwalingen zelfs.

Zelfs de beste mannen en vrouwen van de Tweede en Derde Internationale in de 20ste eeuw, Lenin inbegrepen, - met uitzondering van Trotzky - hebben niet het werkelijke wetenschappelijke en waardevolle deel van Freuds werk kunnen waarderen en verdiepen.

Daarna is onder het Stalinisme en de algehele degeneratie van de marxistische beweging, zelfs Freud **in** discredit geraakt.

Het buitengewone belang van het vrije en volledige sexuele leven, voor een harmonische ontwikkeling en een normaal gezond en opgewekt gedrag, zowel voor de man als voor de vrouw, was bijna totaal onbekend in de communistische beweging.

Zelfs bij Engels, die toch in "De Oorsprong van het gezin, van de particuliere eigendom en van de staat", zeer bijzonder non-conformistische, stoutmoedige, werkelijk geniale gezichtspunten over het probleem van de vrouw, het gezin en de toekomst van de verhouding tussen de sexen, naar voren heeft gebracht, doen de verwijzingen naar het sexuele leven van de vrouw schuchter en gereserveerd aan. Daarin was hij een man van zijn tijd, evenals Lenin.

De Derde Internationale heeft, voor zijn verwording, tot aan de dood van Lenin, slechts het economische aspect van de bevrijding van de vrouw in het licht gesteld. Ook zij was zich niet bewust van de totaliteit van het bijzondere probleem van de vrouw.

Een waarlijk communistische beweging zal moeten strijden voor de totale bevrijding van de vrouw, dat wil o.a. zeggen, voor haar recht op een vrij en volledig sexueel leven. Bij een dergelijke opvatting is de doeltreffende bescherming van de vrouw tegen de risico's van een ongewenste moederschap, een heilige plicht van een waarlijk beschaafde maatschappij.

In de huidige omstandigheden van de wetenschappelijke ontwikkeling is deze bescherming dikwijls slechts mogelijk door middel van abortus.

Zeker is dit een middel, dat, bij herhaald gebruik, zeer schadelijk is voor de lichamelijke en zedelijke gezondheid van de vrouw. Maar het is aan haar alleen, te beslissen over deze kwestie ; waar de maatschappij haar de beste voorwaarden moet verschaffen voor haar bevrijding, inbegrepen het middel van de abortus bij een ongewenste zwangerschap.

Morgen zal de wetenschap ongetwijfeld middelen vinden, die minder gevaarlijk en eenvoudiger zijn om hetzelfde resultaat te bereiken. Wij zijn reeds op deze weg.

In ieder geval moeten alle maatregelen, die vallen onder datgene, wat men de GEBOORTEBEREIKING noemt, evenals de opvoedingsmethoden in deze richting, vrij door de maatschappij ter beschikking worden gesteld aan de vrouw.

Deze eis, die van kapitaal belang is voor miljoenen vrouwen, moet vanzelfsprekend worden opgenomen in het programma van elke communistische beweging, die deze naam waardig is, waar immers de communistische beweging de enig werkelijke democratische vooruitstrevende en vrijheidslievende beweging is. Men heeft natuurlijk vaak hoogdravend gesproken over de zogenaamde essentiële functie van de vrouw : die van de voortplanting. De vrouw is, schijnt het, vóór alles moeder. Uitgaande van eengewoon lichamenlijk feit, hebben de voorstanders van de slavernij van de vrouw deze functie met opzet opgehemeld. Vanzelfsprekend is de vrouw op basis van de lichamenlijke functies, moeder, zoals de man vader is ; en deze functie van de voortplanting van de mensheid is, in huidige termen gesproken, fundamenteel.

Maar daaruit vloeit helemaal niet voort, dat deze functie wordt vervuld ten nadele van het gehele vrije en volledige leven van de vrouw, zowel als dat van de man.

De vrouw vindt in de meeste gevallen een schuilplaats in het moederschap, en meer in het bijzonder, in het herhaalde moederschap; en dit, door de afwezigheid van werkelijke deelneming aan het sociale leven en door het feit, dat haar betrekkingen met de man, in de huidige gezinsverhoudingen, al gauw niet meer bevredigend zijn.

De maatschappij en de man duwen met al hun krachten de vrouw naar een opsluiting in haar "huishouding", in haar functie van moeder en echtgenote. Aan de andere kant worden het moederschap en de kinderen in de mate, waarin de oorspronkelijke sexuele aantrekkingskracht tussen de vrouw en de man uitdooft en het leven van sleur begint, voor de verpletterende meerderheid van de huidige huwelijken in de hele wereld tegelijkertijd een oplossing, een beroep en een bescherming voor de vrouw. Het is een absolute dwaling, dat alleen het moederschap de vrouw zou doen ontluiken en haar het evenwicht zou verschaffen, dat bij haar hoort. In werkelijkheid is er voor de vrouw, zowel als voor de man, geen andere ontplooiing en evenwicht, dan in een actief sociaal leven en in een voldoening gevend sexueel leven.

De voorbeelden uit de historie zijn in dit opzicht veelzeggend en duidelijk. Alle vrouwen, die zich hebben onderscheiden in het sociale, politieke en culturele leven, en die relatief gesproken een vrij en volledig sexueel leven hebben genoten, hebben aan het moederschap en aan de kinderen slechts een beperkte aandacht geschonken. Voor hen ging het, zoals voor de man gewoonlijk het geval is, om één kant, naast andere kanten van hun interessante en actieve leven; en niet noodzakelijkerwijze om de belangrijkste kant. Verre daarvan.

Overigens kennen alle vrouwen uit de bezittende klassen en vooruitstrevende, culturele kringen, die een sociaal en sexueel bevredigend leven leiden, aan het moederschap en de kinderen slechts een beperkte plaats toen, ondergeschikt aan het genot van een dergelijk volledig leven.

In werkelijkheid is de hartstocht voor het moederschap slechts eigen aan de eindeloos grote massa van vrouwen, die zijn uitgesloten van het werkelijke sociale leven en in hun betrekkingen met de man binnen de ruimte van het huidige gezin zijn opgesloten.

Om slechts deze kant van het probleem te zien, is het betrekkelijk gemakkelijk te bewijzen, dat de vrouw, die er werkelijk in is geslaagd een rijke, diepgaande en bevredigende band met de man te scheppen, in het paar, er weinig belang bij heeft om in deze verhouding een tussenschakel in te voegen: de kinderen. De vrouw heeft slechts deze traditionele wereld voor zichzelf - de huishouding, de kinderen - geschapen; een wereld, waarin zij zich opsluit, als een soort vlucht en compensatie (tegenwicht en troost) voor haar mislukkingen in haar sociale, sexuele en liefdeleven.

Vanzelfsprekend is tot nu toe de sociale positie van de vrouw bepaald geweest door de klassestructuur van de maatschappij. Het gezin, geschaard rond de vrouw als echtgenote en moeder, heeft de belangen van deze klassemaatschappij, die ook nog door mannen wordt beheerst, goed gediend. De klassemaatschappij heeft in het gezin de meest conservatieve cel van haar sociale bouw gevonden. De man heeft in het gezin de meest economische vorm gevonden voor de organisatie van zijn persoonlijk leven; een vorm die gunstiger is voor hem dan voor de vrouw.

Het huidige monogame gezin, met - het zij herhaald - de vrouw als middelpunt, onder de huidige omstandigheden van de klassemaatschappij, en voor de gehele overgangsfase van het kapitalisme naar het socialisme, noodzakelijk, daar het vanzelfsprekende voordelen heeft, zowel voor de man als voor de vrouw

Het is in de eerste plaats de meest economische organisatie-vorm van hun materiele leven. Vervolgens roept het, vaak ten oprechte, het beeld op van een beschermde haven van rust, in vergelijking met de maatschappij, die dikwijls vijandig staat tegenover het individu.

Wij raken hier aan het meer uitgebreide probleem van het gezin. De klassemaatschappij heeft er, zoals reeds werd vastgesteld, zijn meest conservatieve cel in gevonden. Het gezin scheidt de vrouw van het sociale leven en haalt, door de huidhoudelijke en moederlijke plichten, die zij haar oplegt, neer als menselijk wezen, dat in staat is tot een vrije en ruime ontwikkeling.

Ten slotte voedt het gezin de kinderen op in een omgeving, die voor hun volledige ontplooiing als evenwichtige sterke en vrije wezens, tot in de grond, ongunstig is.

De meeste kinderen worden groot gebracht door hysterische en onwetende moeders, die vanaf de vroegste -doorslaggevende- kinderjaren, de natuurlijke neiging van het menselijk wezen tot schoonheid, heldhaftigheid en menselijke broederschap, breken.

De moeders worden hysterisch en onwetend door hun minderwaardige positie in de huidige door mannen beheerste klassemaatschappij, door hun gescheiden zijn van het actieve en interessante sociale leven, door de zo vaak voorkomende mislukking in hun sexuele- en liefdeleven, door het overstelpt zijn met het huishoudelijke werk en de lasten van het moederschap. De huidige materiele omstandigheden, vooral wat betreft de huisvesting, verergeren de situatie, waarin de vrouwen zich zien geplaatst, om hun functie van moeder, dat wil zeggen van de opvoedsters van de mensheid, uit te oefenen.

De nieuw-geborene is een geweldige mogelijkheid om van alles te worden. Natuurlijk drukt op ieder de erfelijkheid, ik kom op deze kwestie eveneens terug. Maar in elk geval is de nieuw-geborene voor een zeer groot deel onbepaald gevormd, behalve bij pathologische gevallen. De invloed van de gezinssituatie, waarin zich de meest belangrijke eerste fase van het leven van het menselijk wezen voltrekt, is in vele opzichten beslissend voor zijn vorming. In deze fase spelen de moeders een beslissende rol. Alle vernedering, die de maatschappij de vrouwen doet ondergaan, keert zich tegen de maatschappij, door de functie, die de vrouwen als moeders vervullen. Men zou kunnen zeggen: zo de moeders, zo de mensen.

/niet gaat/alleen om de helft der mensheid, het gaat om de mensheid in zijn geheel.

De werkelijke bevrijding van de vrouw, de verhoging van haar kwaliteit, betekent de bevrijding en verheffing van de gehele mensheid. Het gaat er niet om de bijzondere sfeer van het gezin, en meer in het bijzonder dat wat men moederlijke noemt, als probleem op de helling te zetten.

Het gaat er evenmin om het belang, de noodzakelijkheid wellicht zelfs van een contact van kinderen en de ouders en vooral met de moeder gedurende een hele periode te ontkennen. Wat hier aan de orde is - vanuit het gezichtspunt van het scheppen van een nieuwe mensheid, bestaande evenwichtige, sterke, gezonde, niet-egoïstische mensen - is de volgende kwestie: kan men de opvoeding van de kinderen toevertrouwen aan het huidige gezin? Laten wij alle kanten van deze problemen nader beschouwen. In verband met de geestelijke verwondingen die de huidige maatschappij aan het individu toebrengt - alle menselijke verhoudingen zijn in de meeste gevallen toch tegenstellingen, die berusten op kracht, economische, intellectuele en sexuele uitbuiting, waarin ieder uit de ander een zeker voordeel tracht te halen - kan het gezin met zijn speciale hartelijke sfeer een omgeving zijn, die vertroosting geeft. Maar door het feit, dat het zich in wezen

tegenover de maatschappij stelt en door de omstandigheden, waaronder de vrouwen leven, die de functie van moeder vervullen, is het "beste", het meest liefhebbende gezin verre van in staat de kinderen een gezonde sociale opvoeding te geven.

De gunstige sfeer voor het scheppen van/nieuwe mensheid, is één van schoonheid, van heroïsme, van opoffering en liefde voor de medemens.

Maar het klimaat in het gezin is, in tegendeel dat van geestelijke en materiële kleingeestigheid, lafheid, van individueel en gezinsegoïsme. Welnu, men moet vanaf het begin van de vroegste jaren de vonk aanblazen, die in het individu het vuur kan doen oplaaïen voor de schoonheid, het heroïsme en de menselijke broederschap.

In plaats van de kinderen op te voeden in een atmosfeer van ellende, lelijkheid, nervositeit, hysterie, intimidatie, van lafheid en egoïsme, moet men hen laten ontluiken in de pracht van de werkelijke deugden van de mens en van zijn werkelijke bestemming.

In de socialistische wereldmaatschappij, de eerste beschaafde maatschappij van de mensheid, zal er rasverbetering zijn en een sociale opvoeding van de kinderen.

Onder rasverbetering versta ik dit : de mensen zullen leren, vrijwillig het voortbrengen van kinderen over te laten aan diegenen, die daar en lichamelijk en intellectueel het meest voor geschikt zijn : zij zullen leren niet noodzakelijkerwijs alle hun eigen kinderen te hebben. Zij zullen zich evenzeer bevrijden van de ondeugd van het kinderen te hebben als "privé-eigendom", en zullen leren de kinderen van de anderen, van de maatschappij, lief te hebben als hun eigen kinderen. In een verder liggend tijdperk - als het algemene peil, uitgezonderd zeldzame gevallen, zal zijn bevrijd van de slechte gevolgen van een schadelijke erfelijkheid - kan de rasverbetering natuurlijk minder belangrijk worden.

Wie weet overigens of de voortplanting van de mensheid zich niet langs geheel nieuwe wegen zal kunnen voltrekken. Zekere beperkte beschaafde kringen begrijpen nu reeds de noodzaak van geboortebeperving. Waarom zou een waarlijk beschaafde maatschappij niet een vrijwillige rasverbetering begrijpen en toepassen ?

Onder sociale opvoeding van kinderen versta ik dit : kinderen van zeer jeugdige leeftijd zullen op de een of andere manier worden toevertrouwd aan een collectieve opvoeding, geleid door specialisten. Ik ben er absoluut zeker van, dat kinderen zich veel beter kunnen ontwikkelen in een kindermaatschappij, bewaakt, soepel met fijn onderscheidingsvermogen en echt kundig geleid door specialisten ; oneindig veel beter dan aan de eeuwige "schoot" der moeders, zeker, lief en toegewijd, maar hysterisch geremd, onwetend, en binnen de nauwe en egoïstische horizon van het huidige gezin. Zullen zij volledig van de ouders worden gescheiden ?

Ik zou geen antwoord kunnen geven op deze vraag, die afhangt van een toekomstige ontwikkeling van de opvoedkunde op dit terrein. Het lijkt me, dat er een band moet bestaan, maar deze mag geen invloed uitoefenen op de bedoeling en de invloed van de sociale opvoeding.

In een later stadium van de kinderjaren moeten de reeds opgevoede kinderen met de ouders een toegenegen vriendschapsverhouding als kameraden hebben ; een verhouding, die niet op hun wederzijdse levens drukt. De genegenheid zal zich van dierlijke vormen ontwikkelen tot diepere en meer verfijnde vormen van menselijke liefde, van waardering, van solidariteit, van verrijkende wederzijdse uitwisseling.

Thans voelt een ieder zich tegenover de ander verlegen, niet op zijn gemak, gekwetst zelfs, zozæer zijn de verhoudingen tussen de mensen vijandig en ingewikkeld.

De bevrijding zal op dit terrein bestaan in het verwijderen van de tegenstellingen, de complexen, en de onevenwichtige verhoudingen tussen de mensen en het ontdekken, door ieder, dat de ander een mogelijke bron van vreugde is, een zijde, een ervaring, een andere unieke verwerkelijking van het menselijk wezen.

Maar laten wij terugkeren tot de kinderen, de vrouw en het gezin. De kinderen moeten worden geboren en bestaan voor zichzelf en niet als voorwerp van bezigheid om tot vertroosting of wraak van de ouders te dienen : van de moeders en de vaders, die geremd en (door het lot) verslagen zijn.

De oplossing voor de vrouw is zeker niet de kinderen, de huishouding, het gezin. Zoals ook voor de man, is voor haar de oplossing in een actief, interessant sociaal leven en in een bevredigend sexueel- en liefdeleven.

Maar op welke grondslag moet dat laatste worden gebaseerd ?

In de huidige maatschappij is ook de verhouding tussen de sexen verwrongen en misvormd.

Er is slechts een gelukkige eenheid bij het paar mogelijk op basis van een evenwichtige wederzijdse aanvulling van elkaar, in alle opzichten.

Een vereiste is natuurlijk een sterke wederzijdse aantrekkingskracht. Deze aantrekkingskracht is echter reeds het resultaat van een geheel van lichamelijke, geestelijke en culturele factoren. De duur van die aantrekkingskracht hangt zeer sterk af van de werkelijke verwantschap, die zich ontwikkelt tussen man en vrouw, een verwantschap, waar hun totale persoonlijkheid bij betrokken is, die elk geleidelijk leerde ontdekken (bij de ander).

De meest duurzame banden zullen tot stand komen tussen twee wezens, die elk op zichzelf rijk zijn : zij bieden, scheppen en ontwikkelen een veelzijdige en diepgaande verwantschap, wat hun wijze van begrijpen van en handelend inwerken op de natuur en de maatschappij, betreft.

De fundamentele basis van elke band bij het paar is de oorspronkelijke sexuele aantrekkingskracht ; maar is reeds van nature ingewikkeld en is slechts duurzaam in verbinding met andere factoren.

Hoe moet men een paar vormen ?

In de jeugd jaren van het menselijk wezen is de sexuele aantrekkingskracht machtig en bijna blind. Men moet dit accepteren en van deze sexuele aantrekkingskracht genieten in de vorm, waarin zij zich voordoet. Maar dat moet niet noodzakelijkerwijze voeren tot een "huwelijk", tot kinderen, d.w.z. tot een meer duurzame verbintenis, die men niet kan verbreken in de huidige verhoudingen, zonder schade te berokkenen aan diegenen, die de zwakste positie hebben : de vrouw en de kinderen.

Een meer duurzame band, in de vorm van een gezin, mag slechts tot stand komen na een volledig en vrij sexueel- en liefdeleven, met veel ervaring in de jeugd ; eerst moeten man en vrouw gerijpt zijn als menselijke wezens. Een sexuele- en liefdesband zal niet moeten worden omgezet in een "huwelijk", gezin en kinderen, zonder dat er, na een periode van ondervinding en vrijheid, een diepere waarde is aangegeven.

Terwijl gewoonlijk de mensen vroeg trouwen zonder enige ervaring, om zo te zeggen practisch blind, in de greep van de sexuele aantrekkingskracht, of zelfs nog erger, men trouwt om "geborgen" te zijn : snel tot routine en denkbeeldige veiligheid te komen. Vandaar de snelle schipbreuk, die zich weldra voordoet tussen man en vrouw : een mislukking, die men probeert te vergeten, te verfraaien of te verbergen door middel van kinderen.

Het is in de meeste gevallen de vrouw, die op het huwelijk, op gezinsvorming, op kinderen, aandringt. Zij doet dit om zich te beschermen, in haar sociaal ongunstige omgeving en om een compensatie (tegenwicht en troost) te vinden voor haar mislukkingen in sexueel- en liefdeleven.

Slechts als zij jong en mooi is, heerst de vrouw in een illusie van waardering en vrijheid. Zij ziet zich dan bewonderd, en begeerd, niet door haar gehele persoonlijkheid, maar door haar sexuele aantrekkingskracht voor de man. Maar in de huidige maatschappij is de leeftijd, vooral voor de vrouwen, een verschrikkelijke hinderpaal, die haar snel in waarde doet dalen. Vandaar haar zorg om toch maar zo snel mogelijk te "trouwen" om de band te verstevigen door kinderen en om zich aan die rol te onderwerpen.

In de beschaafde maatschappij van morgen zullen de rechten van de jeugd op een volledig en vrij sexueel- en liefdeleven volkomen verzekerd zijn ; zij zullen zo een basis schaffen voor duurzame en solide paren.

Men kan zich reeds een maatschappij denken, die de fundamentele waarde erkent van het evenwicht, de vreugde, de ontplooiing van het individu, van een volledig en vrij sexueel- en liefdeleven ; een maatschappij, waarin het min of meer duurzame monogame paar de plaats inneemt van het huidige gezin. De kinderen van een dergelijke maatschappij, voortbrengselen van rasverbetering, zullen een gezamenlijke sociale opvoeding ontvangen.

Natuurlijk is deze etappe nog zeer ver verwijderd, want zij veronderstelt een materieel en cultureel gesproken, zeer hoog ontwikkelde maatschappij ; een maatschappij, die de klassen, het geld, de eigendom, de verschillen tussen hoofd- en handenarbeid, elk soort vooroordelen ten aanzien van de vrouw, het vaderland en het geloof heeft uitgeroeid. Een maatschappij van vrije hoog ontwikkelde mensen, in staat om volledig op gezonde wijze het leven te genieten zonder een ander te schaden.

Op dit moment hebben wij te maken met een kapitalistische maatschappij of, met een maatschappij op weg naar het socialisme, die in materieel en cultureel opzicht, nog vrij achterlijk is.

Wij hebben dus voor al deze problemen een overgangsprogramma nodig ; men zal het nog een gehele periode moeten stellen met het gezin van het huidige type. Mogelijk en noodzakelijk is echter al het volgende : - in de eerste plaats het gehele vraagstuk van de vrouw in al zijn onderdelen, in al zijn ingewikkeldheid te erkennen, en niet de strijd te beperken tot de economische bevrijding en gelijkheid.

-De vrouw het recht op een vrij en volledig sexueel- en liefdeleven toe te kennen en haar door de maatschappij wettelijk te beschermen tegen het ongewenste moederschap.

-De leden van de Revolutionnaire Partij en de arbeidersvoorhoede opvoeden in een geest, die rekening houdt met alles wat hier is gezegd over de vrouw, het gezin en de kinderen.

Het is wel voorbarig om van elke arbeider dergelijke opvattingen te verlangen, maar het zou niet minder fout zijn de opvoeding van de leden van de Revolutionnaire Partij in deze geest te verwaarlozen.

De communistische kwaliteit van de leden van de Revolutionnaire Partij moet zich niet alleen in hun politieke ideeën tonen, maar eveneens in hun persoonlijk gedrag en hun culturele en morele opvattingen.

De verhoudingen tussen mannen en vrouwen, de verhouding met de kinderen, het gedrag van ieder in het huidige gezin, de opvoeding van de kinderen, zijn belangrijker toetsstenen voor de werkelijke communistische kwaliteit van de leden van de Revolutionnaire Partij, dan het aanhangen van communistische denkbeelden.

Het Stalinisme heeft het denken en de praktijk in deze vraagstukken gewelddadig achteruit gebracht, ten voordele van reactionnaire en kleinburgerlijke opvattingen en zeden.

Het is aan de IVE Internationale om samenhang in de denkbeelden betreffende deze vraagstukken uit te werken ; denkbeelden, die rekening houden met de ervaring, de wetenschap en de socialistische perspectieven voor de menselijke samenleving van morgen.

Mei 1960.

X X

X

DE BELGISCHE STAKING.

In een periode van betrekkelijke hoogconjunctuur in het Europese kapitalisme is het mogelijk geweest, dat een groot deel van de Belgische arbeidersklasse een algemene staking ontketende en gedurende enkele weken volhield. Een stuk klassenstrijd, dat begon als een verdediging tegen een aanval van de bourgeoisie (eenheidswet), groeide uit tot een krachtmeting, die de burgerlijke staat een schok gaf en stakingscomité's plaatselijk bracht tot vormen van dubbele heerschappij.

Deze explosie maakte korte metten met alle burgerlijke en reformistische "theorien" over de verburgerlijking van de arbeidersklasse, over het ingegroeid-zijn in de "welvaartsstaat", over het verdwijnen van de klassetegenstellingen.

De staking leerde ons, dat een georganiseerde arbeidersklasse (die een hoger loonpeil heeft dan de Nederlandse arbeidersklasse), zodra zij ernstig bedreigd wordt, bereid en in staat is om tot radicaal verzet over te gaan. En verder maakt zij ons duidelijk, dat, bij zo'n grote wanverhouding tussen krachtsinspanning en resultaat, de zwakke plek lag bij het ontbreken van een werkelijke leiding.

Wat zijn in het kort de achtergronden van deze staking; waarin ligt het falen der leiding en welke lessen kunnen wij er uit trekken ?

België is een hoogontwikkeld industrieel kapitalistisch land, waarvan een deel van de economie sinds enige tijd vastgelopen is. De bourgeoisie maakte fabelachtige winsten in de Congo ; zij was echter niet bereid op grote schaal in de eigen Belgische economie te investeren, en nieuwe industrien te vestigen. Veel kapitaal vluchtte in buitenlandse fondsen. Een deel van de industrie raakte achter; een deel der grotendeels verouderde kolenmijnen kan niet meer winstgevend geëxploiteerd worden. Onder het mom van bevordering van investeringen, wist de bourgeoisie zich ongewoon veel belastingvoordelen toe te eigenen. Dat betekende voor de staat geldgebrek, groeiende staatsschuld, en geroep om bezuinigingen.

Na de oorlog is het Duitse en ook het Franse industriële apparaat sterk uitgebreid en gemoderniseerd. In de Europese Gemeenschappelijke Markt doet de macht van die landen zich steeds sterker voelen en ook internationaal neemt de interkapitalistische concurrentie sterk toe. Zo zag de Belgische bourgeoisie zich genoopt zijn concurrentie-positie te herstellen door een aanval op het levenspeil van de arbeidersklasse te doen.

Dit geschiedde in de vorm van de eenheidswet. Deze wet houdt o.a. in :

- verhoging van de indirecte belasting (op de consumptiemiddelen dus), wat vooral de arbeidersklasse treft ;
- verhoging van de loonbelasting, niet progressief, maar met een gelijk percentage voor iedereen, wat dus ook weer het zwaarst op de arbeidersklasse drukt ;
- verhoging van de aftrek op het salaris, of verhoging

van de pensioengerechtigde leeftijd bij het overheids-
personeel :

- verandering van de werkloosheidsverzekering : na een periode van "verzekering", een periode van "steun", met controle o.a. van het inkomen van het hele gezin (hathetelijk onderzoek naar de mate van behoeftigheid) ;
- dreigende verlaging -nog niet duidelijk gesteld- van de ziekte- en invaliditeitsverzekering (wegvallen van steun bij "kleine risico's").

Deze aanval geschiedde deels onder het voorwendsel : noodzaak om de kosten en verlies van de Congo goed te maken. In feite is het aandeel van de Congo in de Belgische economie niet zo groot, + 4%; en men verdient verder nog steeds behoorlijk aan de Congo. Daar staat tegenover, dat het Belgisch imperialisme door de Congolese revolutie een geduchte schok heeft gekregen ; het verloor zeer veel prestige en leed ook enig economisch verlies ; een verlies, dat in de toekomst wel eens ernstig zal kunnen worden. De Congolese revolutie was indirect, maar ook direct een grote stimulans voor de Belgische arbeidersbeweging. Zij heeft de bereidheid tot de staking helpen bevorderen. Het is goed hier even op te merken, dat de koloniale massa's ook voor de Europese arbeidersklasse vechten tegen het imperialisme. Iets wat van beide kanten zal moeten gaan komen!

Tenslotte is er nog een andere factor : een zekere traditionele strijdbaarheid van het Waalse proletariaat (gedeeltelijk te verklaren door oude concentratie van zware industrie, slechte arbeidsvoorwaarden en scherpe klassetegenstellingen). Het resultaat hiervan is de vorming van een linkse centristische (dat is : instaan tussen werkelijk revolutionair en reformistisch, in het algemeen min of meer linkssocialistisch) vakbondsvleugel onder leiding van Renard, en een linkse centristische oppositie in de Belgische Socialistische Partij (BSP), rond de bladen "La Gauche" en "Links". Zo was er in België een iets anders politiek klimaat dan in Nederland.

Het voorstel tot de eenheidswet bracht beweging in het Algemeen Belgisch Verbond van Vakverenigingen (ABVV). Dit verhinderde overigens niet dat eind 1960 de meerderheid van het uitgebreide nationale comité van het ABVV tegen staking stemde. 5 December 1960 besloot de afdeling gemeentepersoneel van de algemene centrale van overheids- personeel evenwel om op 20 December tot een algemene staking van onbeperkte duur over te gaan.

Direct vanaf 20 December werden de Antwerpse haven, de electriciteitscentrale van Gent en de gemeentekantoren platgelegd. Vandaar sloeg het over naar de metaalindustrie van Luik en elders in Wallonie en naar verschillende spoorwegstations. 23 December was de algemene staking in Wallonie een feit.

De rechtervleugel van de ABVV-bureaucratie was geheel verrast. Na enige aarzeling spande zij zich zeer in om de staking zoveel mogelijk te beperken en onschadelijk te maken. Dit verhinderde echter niet, dat ook nieuwe delen van de Vlaamse arbeidersklasse in beweging kwamen (in de industrie in Antwerpen, Gent, Brugge en Oost-Vlaanderen) en de bureaucratie enigszins deden wijken.

Echter hebben deze pogingen tot sabotering van de staking door de ABVV-bureaucratie, tezamen met de druk van het katholieke vakbondsapparaat, de kerk (het ingrijpen van kardinaal van Roey) een zeer belangrijke rol gespeeld in het laten mislukken van de totale algemene staking direct na 20 December. + 1.000.000 hebben korte of lange tijd gestaakt, 1.300.000 staakten niet. Desondanks blijft het van groot belang, dat vele duizenden arbeiders van de katholieke vakcentrale, vooral in Wallonie, meegestaakt hebben.

Door het uitblijven van een nieuwe leiding met een revolutionair program van overgangseisen — een arbeiders- regering, bestaande uit socialistische partij en vakbonden

en de katholieke vakbonden; nationalisering van de mijnen en de zware industrie (allereerst de energievoorziening); dit alles door te zetten door middel van bezetting van de bedrijven en arbeidersmilities — moest de staking zonder grote overwinning aflopen. Wat dan ook na 3 a 4 weken gebeurde. Het opmerkelijke is, dat dit geschiedde zonder demoralisering. Ongebroken ging men, in vele plaatsen onder het zingen van de Internationale, naar huis. Het duidelijke voornemen werd daarbij uitgesproken om het de volgende keer beter te doen.

In deze grote strijd werd duidelijk, dat veel arbeiders, ook in Vlaanderen, heel goed begrepen, dat er met parlementaire afspraken geen werkelijke oplossingen tot stand komen; dat men — zie de vernielingen — grote risico's heeft durven nemen, en zich zeer moedig tegen het politie- en militaire apparaat van de burgerlijke staat heeft geweed. In de stakings-comité's, die niet door de centristische Renard-leiding werden beheerst, werd een nieuwe arbeidersleiding opgeworpen, die veel belooft voor de toekomst. De geweldige klasse-energie ontladde zich herhaalde malen in sabotagemaatregelen en gewelddadig verzet tegen de politie. Dit is een belangrijk symptoom van een radicale klassenstrijd zonder bewuste leiding. Want wat voor leiding, programs, perspectieven, hebben partij, vakbondsleiding, en de linkse oppositie in de BSP, eigenlijk weten te geven?

De bureaucratie van de katholieke vakbondscentrale heeft zijn gewone rol van stakingsbreker gespeeld. De rechtse meerderheidsvleugel van het ABVV-apparaat, heeft in zijn angst voor de massa's de algemene staking verraden. De enige "leiding", die zij wist te geven, was het laten aanbieden van een compromis aan de bourgeoisie, door Van Acker, in de Kamer. De socialistische partijleiding probeerde een bemiddelende rol te spelen: zeer verzwakte eisen van "structuurhervormingen", vage beloften aan de arbeiders en een vlot compromis met de Katholieke Partij. De Communistische Partij was dermate reformistisch, dat zij niet eens de leuzen van Renard durfde te volgen. Zij wilde niet verder gaan dan het ongedaan maken van de eenheidswet. Een groot aantal leden van die partij was echter wel bereid om verder te gaan.

De linkervleugel van de vakbondsleiding, Renard en de zijnen, hebben de leiding van de staking min of meer in handen gehad. Dit wil niet zeggen, dat zij het initiatief hebben genomen. Centrist als hij is, voerde Renard al van te voren, in het bestuur van het ABVV, zigzag-bewegingen uit. Tijdens de staking weigerde hij de massa's tot een beslissend gevecht te brengen.

Hij ging niet verder dan de eis van intrekking van de eenheidswet, vage "structuurhervormingen" (waar je alles uit halen kan), weg met de regering Eyskens, enz. enz. Erger is nog, dat hij bij gebrek aan een gemakkelijk succes, steeds meer de strijd heeft afgebogen in de richting van het federalisme. Dat wil zeggen: een zekere politieke en economische zelfstandigheid van Wallonië, en ook zelfstandigheid van de Waalse vakbonden binnen het ABVV. Dit is ronduit opportunistische en goedkope demagogie geweest; het spelen op primitieve provincialistische gevoelens. Het is het breken van de klasse-eenheid, het misleidend voorhouden van kleinburgerlijke schijnoplossingen, waardoor bovendien het Vlaamse nationalisme aangewakkerd wordt.

Zelfstandigheid van Wallonië brengt geen enkele oplossing. Vlaanderen is geen blok aan het been. Vlaanderen is een min of meer onderontwikkeld gebied, waarvan de ontwikkeling geheel afhankelijk is van de grote Waalse bourgeoisie. In Wallonië is het grootste gedeelte van de industrie en de geldmacht geconcentreerd. De meeste kapitalen worden nog steeds in Wallonië geïnvesteerd. Het loonpeil ligt in Wallonië hoger dan in Vlaanderen en er is minder werkloosheid. Wel is er de laatste tijd van een iets grottere economische ontwikkeling in Vlaanderen sprake dan vroeger.

De enige weg uit het slop is eenheid van de arbeidersbeweging ; de macht van de katholieke partij en vakbond over de Vlaamse arbeiders breken en gezamenlijk strijden voor een socialistische oplossing der economische, sociale, politieke en culturele problemen.

Men begrijpe ons goed. Wij hebben niets tegen een zekere zelfstandigheid van kleine volken of delen van volken met een eigen cultuur. Op een gezonde wijze is dat echter alleen mogelijk in de socialistische maatschappij. In de hoogontwikkelde kapitalistische maatschappij is nationalisme altijd een middel om de internationale (en nationale) arbeidersklasse te verdelen en de klasses tegenstellingen met de bourgeoisie te verdoezelen. /in

Het treurige is, dat de arbeidersbeweging geen enkele groep zich principieel (op revolutionaire gronden) verzet tegen deze federalistische afscheidings- en misleidingspolitiek van Renard. En de tegenstanders, bourgeoisie en reformisten, hebben er natuurlijk misbruik van kunnen maken.

Ook de linkervleugel van de BSP, voor een deel gegroepeerd om de bladen "La Gauch" en "Links", heeft niet dwars tegen dit federalisme in durven gaan. Wel kwam men met een hele lijst van op zichzelf juiste eisen : nationalisering van de energievoorziening; vermindering van militaire uitgaven; controle op de holdings, investeringsfonds; gratis medische verzorging enz. enz., als ook een mars naar Brussel. Doch de essentiële punten bleven uit : bedrijfsbezetting; versterking van de stakingsposten tot arbeidersmilities ; een arbeidersregering van socialistische partij en vakbonden en katholieke vakbonden, een massale mars naar Brussel om die regering in te stellen ; nationalisering van de mijnen en de zware industrie (door te zetten door middel van die bedrijfsbezetting). Zonder deze programmapunten bleef al het geroep om "structuurhervormingen" -hoe uitgebreid ook uitgesponnen -in de lucht hangen. Zoals "La Gauche" de eisen stelde, werd de zaak in wezen binnen burgerlijke parlementaire paden teruggedrongen. Deze socialistische linkervleugel kwam niet verder dan een links-centrisme.

Men kan nu natuurlijk beweren, dat bepaalde delen van de arbeidersklasse deze eisen wellicht goed begrepen en gevolgd zouden hebben, maar dat het Renardistische vakbondsapparaat te machtig was, als remmende factor. Zeker, de invloed van de Renard-vleugel was groot ; zij het dat deze vleugel beslist niet alle stakingscomité's van het begin af voortdurend heeft beheerst. De linkse oppositie had echter in elk geval met alle krachten moeten proberen om Renard vóór te zijn. En daar waar dat niet zou kunnen, had dan alsnog geprobeerd moeten worden om in de stakingscomité's die rem te doorbreken, door een revolutionair perspectief te bieden. Het ging om het opstuwen van de meest bewuste voorhoede-elementen, die op verschillende plaatsen de bereidheid toonden om verder te gaan dan Renard wilde. Zij hadden een beter begrip van de situatie dan Renard.

Voor het geval dat een volledige inwilliging van de eisen niet zou hebben plaatsgevonden, zou het toch hebben betekend dat een volgende maal die voorhoede beter gewapend zal zijn om door greep van het centristisch apparaat heen te breken, om zo een sprong voorwaarts te doen.

Het wreekte zich, dat er in de BSP geen georganiseerde linkse oppositie bestond ; als een sterk bolwerk van waaruit doeltreffender had kunnen worden opgetreden, om de staking op een hoger politiek plan te brengen ; en om direct na de staking de revolutionaire voorhoede ook politiek te organiseren, teneinde zo de macht te kunnen betwisten aan de reformistisch bureaucratische leiding.

Ondanks de afwezigheid van een leiding en een echt program, heeft deze strijd de arbeidersklasse zeer veel geleerd. Het klassebewustzijn is versterkt. Illusies over de burgerlijke staat, haar geweldmiddelen en haar parlement, zijn verzwakt. Velen doorzagen de verraderlijke rol van de rechtervleugel der ABVV-bureaucratie. Hier en daar kwam er een nieuwe leiding op in de stakingscomité's. Deze comité's hebben het begin van dubbele heerschappij (dat is zelfstandige arbeidersmacht naast burgerlijke staatsmacht) leren kennen. Men deed belangrijke ervaring op in de strijd van de stakingsposten. Het begrip voor de noodzaak van arbeidersmilities nam toe.

Verder zijn er katholieke arbeiders naar het ABVV overgegaan. Dit toont en heeft de ogen kunnen openen voor het feit, dat het strijdbaar opkomen voor het klassebelang de enige weg tot doorbraak naar de katholiek georganiseerde arbeiders en daarmee naar de klasse-eenheid, is.

De Belgische staking houdt vele lessen voor de hele Europese arbeidersbeweging in. De sociaal-economische en politieke omstandigheden, waaruit de Belgische staking is voortgekomen, zijn niet precies dezelfde als die in de rest van West-Europa. Met de toenemende economische problemen, waarvoor de West-Europese bourgeoisie zich geplaatst ziet (interkapitalistische concurrentie, technologische werkloosheid enz.), kan deze echter ook buiten België gedwongen worden om scherp tot de aanval over te gaan.

Zonder enig enthousiasme zijn de arbeiders hun stem gaan uitbrengen. Velen zijn zelfs thuis gebleven. Men begreep, dat met verkiezingen geen maatschappelijke problemen in de kern worden opgelost.

De Belgische verkiezingen brachten o.a. : ernstig verlies voor de katholieke partij ; stilstand van de socialistische partij (verlies in Wallonië, en winst in Vlaanderen) ; enige vooruitgang voor de liberalen ; belangrijke winst voor de communistische partij ; opkomst van Vlaams nationalistische groepen.

Hieruit kan voorlopig grofweg worden afgeleid : een duidelijke veroordeling van de katholieke partij door vele Vlaamse katholieke arbeiders ; de behoefte van een deel van de Waalse arbeidersklasse aan een radicaal socialistische politiek, wat hen naar de communistische partij dreef, ondanks de reformistische politiek van deze partij, eenvoudig bij gebrek aan iets beters.

Deze verkiezingen betekenen in wezen een veroordeling van de BSP-politiek, door een grote voorhoede van Waalse arbeiders, en ook een veroordeling, objectief gesproken, van de federalistische politiek van Renard. Een principieel socialistische politiek zou immers nog veel meer Vlaamse katholieke arbeiders naar de BSP gebracht hebben en de bestaande stroming naar een nationaal klassefront aanzienlijk versterkt hebben. Pijnlijk wordt de afwezigheid van een werkelijk bewuste linkse oppositie in de BSP gedemonstreerd, die aan de arbeiders, (zowel de meest linkse Waalse als de Vlaamse in het algemeen) een weg had kunnen wijzen binnen de socialistische massa partij.

Nodig is in België eenheid van in het klassefront van Waalse en Vlaamse arbeiders ; een georganiseerde linkse oppositie in de BSP, met een socialistisch program van overgangseisen, waarin nationalisering van mijnen en zware industrie ; gegarandeerd waardevast minimumloon ; drastische vermindering van de oorlogsuitgaven en uittreding uit de Nato, centraal moeten komen te staan.

N.a.v. de Belgische staking nog een enkele opmerking over de Nederlandse klassenstrijd. De opflikkeringen, typografen-, metaal-, bus- en bouwvakstaking hebben enige bewe-

ging gebracht en enkele zeer bescheiden succesjes opgeleverd. Behoorlijke resultaten moesten uitblijven, omdat noch het NVV, noch de P.v.d.A. werkelijke leiding en een strijdprogramma aan de stakingen hebben gegeven. Er was bovendien nog een linkse oppositie, die een uitweg kon bieden.

In de huidige situatie zijn alle mogelijke verbeteringen in de arbeidersvoorwaarden en lonen, door de bureaucratie van de arbeidersbeweging, overgeleverd aan de zogenaamde overlegorganen, de officiële bemiddelingsorganisaties, die slechts één doel hebben, n.l. de klassenstrijd onschadelijk te maken ten bate van de bourgeoisie.

Bij de spanning in het bouwvak verhinderde de regering, b.v. de overlegorganen, dat de bouwondernemers bepaalde concessies deden; d.w.z. de bourgeoisie nam, mede door middel van de overlegorganen, met de andere hand weg, wat zij met de ene hand had aangeboden. Dit leert ons de noodzaak om vanuit een sterk NVV, dat de hele klasse zou moeten omvatten, de eisen direct tot de ondernemers te richten. Het College van Rijksbemiddelaars dient zo snel mogelijk opgedoekt te worden. En zo moet ook het Tuitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen (BBA) snel verdwijnen.

De centrale eis, die nu algemeen gesteld moet worden, dient te zijn: minimumloon van f. 90.-- per week met een glijdende loonschaal, d.w.z. koppeling aan de veranderingen in de kosten van levensonderhoud. De strijd voor deze eis (als deel van een heel programma van socialistische overgangseisen) kan de Nederlandse arbeidersklasse wapenen tegen de aanvallen van de bourgeoisie. Daarbij hoeft niet op een tweede bestedingsbeperking gewacht te worden. De herwaardering van de Nederlandse gulden is ook al zo'n aanval (we komen hier later nog op terug). Bepaalde vertegenwoordigers van de bourgeoisie waren zeer duidelijk; het moest (na de revaluatie) maar heel rustig worden op het loonfront.

Nederlandse arbeiders aarzelt niet, als het mogelijk is, naar het wapen van de directe actie, van de staking, te grijpen. Neemt een voorbeeld aan de strijdbare Belgische kameraden! Eist een waardevast minimumloon; dat is het uitgangspunt van een strijd voor echte structuurhervormingen; d.w.z. nationalisering van grote industrieën en de banken (verzekerings-, en beleggingsmaatschappijen). Een dergelijke strijd, is het enige juiste verweer tegen de aanslagen van de bourgeoisie, die --internationaal op de terugtocht --langzamerhand steeds agressiever zal worden. Denkt aan België.

Andries Verstraten.

X X
X

RAPTIS - SANTEN COMITÉ.
Hoendiepstraat 27
Amsterdam -Z-

Amsterdam, 8 April 1961.

In totaal hebben 758 personen de brief ondertekend, die door het comité gericht werd aan de minister van justitie inzake het voortduren van het voorarrest van M. Raptis en S. Santen

Na het publiceren van de lijst op 25 Maart j.l. met 574 handtekeningen, hebben o.a. de volgende personen de brief ondertekend:

W.L. Kijlstra, arts (Hengelo), Louis van Gastèren, acteur (Amsterdam), Drs. H. Lange (Amsterdam), Drs. P.J.v.d. Zeijden (Amsterdam), Drs. L.L. Brinkmans (Amsterdam), Drs. S.J. Bosgra (Amsterdam), E.V.C.-bestuurders: D. Kleinsma (Amsterdam) - A.v.d. Broek (Utrecht) - G. Groot-Roessink (Amsterdam) - J.B.J. Van Nes (Amsterdam), Drs. F. Tichelman (Leiden), Chr. D.J. Garritsen, godsdienstonderwijzer (Den Haag), H.J. Scheeve, onderwijzer (Winschoten), A. den Breejen (Amsterdam), W. Helslag, architect (Ede), G. Sonius, best.

P.S.P. (Lisse), Ds. W.A. Versteeg (Winschoten), T. Murriss, Hoofdonderwijzer (Appingedam), J.v.d. Meulen, jurist (Leiden), Mr. J.D. Korevaar (Den Haag), 29 leden van de Stichting Vegetarisch Centrum te Oosterbeek, een groep van 11 Amsterdamse havenarbeiders, verder leden van P.v.d.A., N.V.V., P.S.P., O.V.B., S.W.P., E.V.C., Politeia.

De ondertekende brieven zijn doorgezonden aan de minister van justitie op het moment, dat de elfde maand van het voorarrest is ingegaan, het vooronderzoek gesloten is, doch nog steeds geen datum werd bepaald voor het proces.

Het Comité.

X X
X

DE NEDERLANDSE POLITIEKE SITUATIE.

Het is geen onverdeeld genoegen om voor ieder nummer van De Internationale de politieke ontwikkelingen in Nederland onder de loep te nemen. Er zijn om de bliksem wel interessantere en vooral meer hartverwarmende arena's in de klassenstrijd in de wereld. We moeten echter ons werk doen in dit stukje van de wereld en trachten het vooral zo goed mogelijk te doen, daarbij goed in de gaten houdend, dat after all, ook Nederland geen eiland is in de wereldpolitiek en beslist niet onberoerd blijft door de grote stromingen, die de aarde een ander gezicht zullen geven.

Dit wordt ook goed - beter dan door te vele arbeidersbeseft door het ondernemersdom, dat zich steeds meer verbindt met zijn internationale bondgenoten. De zaak Raptis-Santen is een sprekend voorbeeld van de wijze, waarop de internationale bourgeoisie en haar ministers-handlangers in alle kapitalistische landen, ook in Nederland, samenwerken om de werkelijke vijanden van de burgerlijke "orde" te bestrijden.

Het heeft dus zin om ons bezig te houden met de Nederlandse politieke situatie, verbonden als deze is met het internationale gebeuren en als facet van dat internationale gebeuren, waarmee wij hier op directe wijze te maken hebben.

De belangrijkste gebeurtenis van achter ons liggende periode zou het congres van de Partij van de Arbeid hebben moeten zijn. Natuurlijk IS dit congres belangrijk geweest, al was het alleen maar vanwege het naar verhouding grote aantal afgevaardigden, dat zich uitsprak voor eenzijdige afschaffing van de atoombewapening. Ook verder is er in de congresvoorbereiding een grote mate van ontevredenheid en onlust met de hyper-reformistische koers van de leiding aan de dag gekomen, al is deze laatste er vrij vlot in geslaagd om de kritiek in de vorm van voorstellen en ontwerp-resoluties, min of meer geruisloos onder de congrestaffel te werken.

Het congres toonde een ontstellende vlakheid en werd gekenmerkt door een totale afwezigheid van ieder enthousiasme. Dit alles is typerend voor de politieke stagnatie, waarin de Nederlandse arbeidersbeweging zich op dit ogenblik bevindt.

Afgezien van min of meer plotseling optredende uitingen van "arbeiderisme" - huichelachtig tot op het merg, maar daarom niet minder tekenend - werd er in dit congres geen enkele maal zelfs maar een aanloop gedaan in de richting van een analyse, laat staan oplossing, van de problemen, waar de arbeidersbevolking van dit land voor staat.

Het schandaal van de woningbouw, de naar Westeuropese maatstaven gerekend bijzonder lage Nederlandse lonen, de hand over hand toenemende economische machtsconcentraties, het voortdurende afbrokkelen van de parlementaire democratie, Westirian, het zijn alle problemen, waar noch de leiding, noch - generaliserend gesproken - het gelid raad mee weet. Niet dat er aan de basis van de P.v.d.A. geen groeiende onrust is vanwege de volstreekte uitzichtloosheid van de politiek van die partij.

De uitbarstingen van "arbeiderisme" - goedkoop, vrijblijvend en misleidend als ze zijn - van lieden als Burger en Suurhoff, zijn er de secundaire symptomen van. De jongens en meisjes van de Tesselschadestraat zijn bezeten van een welhaast pathologische angst voor een eventuele navolging van het voorbeeld van de Britse Labour Party en ook de recente Belgische gebeurtenissen hebben die angst in niet geringe mate versterkt. Nogmaals, Nederland is geen van de omringende wereld afgeislotten gebied en de reacties van de P.v.d.A.-leiding weerspiegelen een druk van de basis, welke men niet geheel meer kan negeren. De keerzijde van dat "arbeiderisme" wordt gevormd door de bruuske wijze, waarop een figuur als Ruygers optrad tegen de voorstanders van eenzijdige atoom-ontwapening. Ook daarin weerspiegelt zich in wezen dezelfde angst voor het "Labour-effect".

Tot deze groep van symptomen kan ook de breuk met Politeia gerekend worden. Het is niet zozeer, dat het partijbestuur van de P.v.d.A. geen argumenten heeft om die breuk te rechtvaardigen, men kan zich eenvoudig niet veroorloven om duidelijk te maken, waarom men de socialistische studentenorganisatie niet meer lust.

Dat zou voor vele leden van de partij al te ont-hullend zijn. Vandaar dat men zich in de deken van het stil-zwijgen wikkelt.

Het moet duidelijk zijn, dat in de hierboven geschetste situatie positieve elementen schuilen. Anders dan tot voor kort is er thans sprake van een politieke bewustwording van de in de P.v.d.A. aanwezige arbeiderslagen. Hoe aarzelend, hoe angstvallig ook, er is zich een proces van differentiatie aan het voltrekken en het is zaak daaraan de uiterste aandacht te besteden.

Wij behoren niet tot degenen, die bij de eerste de beste uiting van groeiend klassebewustzijn onder de reformistische arbeiders in Warsjawjanka uitbarsten. Daar is ook nu nog geen aanleiding toe. Waar wel aanleiding toe is, is het stellen van de vraag of het ogenblik niet is aangebroken, waarop het noodzakelijk is geworden voor linkse groepen en figuren in de P.v.d.A. om de onrust, de ontevredenheid en de onlust te gaan concreteriseren in een werkelijke linkervleugel. Naar onze mening is dat ogenblik thans inderdaad gekomen en is het de dure plicht van de linksen in de P.v.d.A. om van de kentering van het getij gebruik te maken om vorm en richting te geven aan de groeiende weerzin onder de P.v.d.A.-arbeiders tegen de politiek van hun huidige leiding.

Hoezeer het overigens een illusie is om van deze leiding in positief-socialistische zin pok maar iets te verwachten, het is en blijft zonder meer noodzakelijk om juist in die partij zijn weg te zoeken naar de wedergeboorte van een werkelijk socialistische massabeweging in Nederland.

Verderop in dit artikel komen we nog te spreken over de P.S.P. en de S.W.P., maar nu reeds wensen wij met alle klem te stellen, dat geen van beide organisaties het perspectief openen op een massale herleving van het socialistisch bewustzijn van de Nederlandse arbeidersklasse.

De oprichting van de P.S.P. met name is o.m. een uiting van kortzichtig ongeduld, een falen in het voeren van een politiek op langer zicht, een onvermogen om, hoe moeilijk dat ook is, op te roeien tegen reformistische modderstroom, zolang dat nodig is. Het is het onvermogen om in te zien, dat op langere termijn de herleving van de klassenstrijd en het klassebewustzijn van de Nederlandse arbeiders niet kan uitblijven, al was het alleen maar vanwege de onvermijdelijke verscherping van het offensief der bourgeoisie.

"Links" in de P.v.d.A. zal zich van dit alles ten volle bewust moeten zijn en zich met alle kracht verweren tegen tendenzen, welke zijn gericht op het buiten de massabeweging brengen van de politieke meest bewuste delen van de Nederlandse arbeiders en intellectuelen. De te organiseren linkervleugel zal tot haar voornaamste taken dienen te beschouwen het ten volle bewoonbaar maken van de P.v.d.A. voor de klassebewuste arbeiders en die intellectuelen, die het socialisme serieus nemen, d.w.z. socialist zijn omdat ze het socialisme zien als de ENIGE oplossing voor de adembenemende problemen, waar de bevolking van de wereld voor staat.

De weg van de socialistische oppositie in de reformistische beweging zal niet licht zijn. Het bureaucratisch apparaat ligt als een loden last op de partij en ieder poging tot principiële opheldering wordt door Suurhoff, Burger & Co. met argusogen gevolgd en iedere afwijking van de "generale lijn" tracht de topkliek en zijn aanhang de kop in te drukken, wanneer het niet anders kan zelfs door het stilleggen van bepaalde activiteiten.

De weg van "links" zal die moeten zijn van het bouwen van een KLASSEvleugel in de P.v.d.A. Zij zal tegenover een burgerlijke leiding, welke heeft afgezien van het socialistisch perspectief, die de P.v.d.A. qua program gemaakt heeft tot een in wezen NIET socialistische kleinburgerlijke hervormingspartij, een leiding, die zich volkomen heeft verzoend met het voortbestaan van het kapitalistisch stelsel, "links" zal tegenover Burger, Suurhoff, Ruygers en hoe al die snuiters verder mogen heten, een KLASSEPROGRAM moeten stellen, d.w.z. een program, dat uitgaat van het feit, dat de wezenlijke politieke scheidslijnen klasselijnen zijn en dat de klassenstrijd, hoezeer die in de huidige periode ook vaak onder de oppervlakte blijft, dag in dag uit gestreden wordt en dat in die strijd de arbeiders een klassepartij nodig hebben.

Hoezeer er in de linkervleugel op allerlei punten meningsverschillen mogen en kunnen bestaan, over één ding zal men het eens moeten zijn, n.l. dat de redding van de P.v.d.A. alleen volbracht kan worden door de proletarisering van PROGRAM en GELID.

Het zal wellicht mogelijk zijn om in een volgend nummer van "De Internationale" afzonderlijk in te gaan op de mogelijkheden en perspectieven voor een linkse oppositie in de P.v.d.A. Daarom moge hier volstaan worden met deze vrij ruwe schets van wat er naar onze mening op dit punt te doen staat.

In het langzaam en aarzelend op gang komend radicaliseringsproces in de Nederlandse arbeidersklasse valt de aanwezigheid op van twee groeperingen buiten de traditionele arbeiderspartijen: de P.S.P. en de S.W.P.

De wordingsgeschiedenis van beide groeperingen mag bekend verondersteld worden. Intussen hebben beiden een ontwikkeling doorgemaakt, zij het dat de S.W.P. vrij spoedig stagneerde door de bureaucratische gedragingen van de leiding en de vaak nog sterk stalinistische gedweeheid en voegzaamheid van het gelid. Het is in ieder geval duidelijk, dat de S.W.P. vrijwel geen enkel vat heeft op de arbeidersmilieus buiten het stalinisme en er ook vrijwel niet in slaagt om zich een weg naar de jongeren te banen. Het is te verwachten, dat de huidige al vrij langdurende stagnatie, zal overgaan in ontbinding, hoewel de S.W.P. als organisatie het leven nog vrij lang zou kunnen rekken. Van enige wezenlijke invloed op de ontwikkeling van het klassebewustzijn van de Nederlandse arbeidersklasse door de S.W.P. zal echter geen sprake zijn.

De P.S.P. bevindt zich momenteel in een nieuwe fase. Er vindt binnen deze partij een differentiatieproces plaats, dat in de eerste plaats tendeeft naar een POLITIEKE stellingname, die uitgaat boven het aanvankelijke, volkomen steriele pacifisme. In haar uitingen in pers en radio is de nadruk langzaam maar zeker naar het socialisme van de P.S.P. verschoven. In dit verband was b.v. de discussie in "VBevrijding" over de Belgische staking een opmerkelijk symptoom. Feit is verder, dat men zich in de P.S.P. ernstig bezighoudt met scholingsarbeid, een zaak, waarom de S.W.P. zich in wezen ternauwernood bekommert. Tenslotte kan geconstateerd worden, dat de P.S.P. in haar groei hier en daar arbeiders naar zich toe trekt.

Mag uit dit alles nu geconcludeerd worden, dat de P.S.P. een wezenlijke oplossing zou kunnen zijn voor het fundamentele vraagstuk, waarvoor de Nederlandse arbeidersklasse zich geplaatst ziet: de vorming van een revolutionaire proletarische massapartij? Hoever de P.S.P. ook verder nog mag uitgroeien, hoeveel zetels ze ook bij de volgende verkiezingen mag veroveren, het moet uitgesloten geacht worden, dat de P.S.P. het uitgangspunt zal worden voor zulk een massapartij.

Dit gegeven is deze partij een onding, een obstakel op de weg naar die massapartij, omdat zij, wat zij aan werkelijke socialistische in haar rijen verzamelt, zij deze BUITEN de massebeweging houdt en deze daarmee wezenlijk hindert. Wij willen dus helemaal niet beweren, dat de P.S.P. niet hier en daar een revolutionair-socialistische tendens zal opleveren, maar deze zal door zijn afsluiting van de massebeweging eerder een negatieve dan een neutrale, laat staan een positieve factor in het revolutioneringsproces van de Nederlandse arbeidersklasse betekenen.

Jan Blokker.

X X
X

C U B A.

Door de aanval op de arbeidersstaat Cuba, heeft het Amerikaanse imperialisme zich weer eens overduidelijk in zijn ware gedaante vertoont. Niet alleen verleende het onbepaalde gastvrijheid aan alle contra-revolutionaire vluchtelingen, het gaf ook zeer uitgebreide financiële, militaire en politieke steun bij de voorbereiding der invasie. Een anti-communistische hetze tegen de Cubaanse revolutie leverde daarbij het noodzakelijke ideologische rookgordijn.

Deze contra-revolutionnaire aanval werd overigens door een groot deel van de "verlichte" burgerlijke pers veroordeeld als een grote fout. De intelligente vleugel van de internationale bourgeoisie geeft voorlopig de voorkeur aan een tactvoller optreden: geen al te grote steun aan reactionnaire dictatoren, aanvaarding van neutralistische regeringen, concentratie op hulp aan de half-koloniale bourgeoisie.

De inwendige tegenstrijdigheden binnen het kapitalisme en binnen de bourgeoisie bemoeilijken het tot stand komen van een dergelijke politiek en maken deze soms zelfs onmogelijk. Het regiem Kennedy kan daarin in wezen niet van dat van Eisenhower verschillen.

De aanval op de Cubaanse revolutie is in feite een gevolg van de verwarring, waarin de verschuiving in de wereldmachtsverhouding, de Latijns-Amerikaanse en de Cubaanse revolutie, de Amerikaanse bourgeoisie hebben gebracht. Zij is echter ook een symptoom van de noodzakelijkheid voor de heersende klasse van het neergaande kapitalisme om militair geweld te gebruiken. Bij het steeds weer mislukken van de politiek van steun aan de zwakke half-koloniale bourgeoisie, zal de bereidheid om tot de laatste geweldmiddelen over te gaan, er beslist niet minder op worden.

Het is duidelijk, dat een consequent gevoerde klassenstrijd, die op basis van een socialistisch overgangs-program de arbeidersklasse overal in de wereld, voert naar de verovering van de macht, de enige behoorlijke verdediging tegen imperialistische agressie, is. In het licht der harde feiten komt dan b.v. de leer der "vreedzame co-existentie" der Chroetsjewistische bureaucratie neer op de ontwapening van de arbeidersklasse.

De gewapende Cubaanse arbeiders en boeren (die zich gelukkig van bovengenoemde theorie nooit veel hebben aangeetrokken) hebben met succes de aanval weten af te slaan.

Door dit alles heeft de revolutionaire ontwikkeling in de overige Latijns-Amerikaanse landen een sterke opwaartse stoot gekregen. De voorhoede der massa's hebben van hun solidariteit blijk gegeven door demonstraties. Duizenden vrijwilligers gaven zich op om naar Cuba te gaan. Zelfs in Noord-Amerika werd er gedemonstreerd.

De druk der massa's dwingt de --sterk tegen het imperialisme aanleunende -- Latijns-Amerikaanse bourgeoisie de Amerikaanse aanval af te keuren. Deze druk dwingt de Braziliaanse bourgeoisie om een bonapartistische leiding te aanvaarden, die als eerste in Latijns-Amerika beginnen moest met een min of meer neutralistische politiek. Haar afkeuring van het Amerikaanse imperialisme was in vrij duidelijke bewoordingen gesteld.

Tegenover de versterking van de Cubaanse revolutie staat, dat de rechtere vleugel in de leiding van de Cubaanse massabeweging, onder leiding van Fidel Castro, in zijn positie bevestigd is. Dit houdt de mogelijkheid in van een zekere bureaucratische ontwikkeling. En tevens, door de economische afhankelijkheid van de Sovjet-Unie o.a. van een oncritisch opzien tegen de Stalinistische bureaucratie.

Hier moet echter onmiddellijk aan worden toegevoegd, dat dit geschiedt in volkomen andere machtsverhoudingen in de wereld, dan tijdens de periode van de Russische revolutie tot de tweede wereldoorlog.

En ook zullen de revolutionaire ontwikkelingen in de overige Latijns-Amerikaanse landen voorkomen, dat er zich werkelijk gevaarlijke verstarringen zullen gaan voordoen.

Het blijft evenwel noodzakelijk om in Cuba te ijveren voor de vorming van een revolutionair-socialistische

partij met een concreet socialistisch program. Daarbij zullen allereerst de fundamentele eisen moeten worden gesteld van "directe arbeiderscontrole op de bedrijven", en "beschikking van de arbeiders in hun vakbonden over de eigen wapens", dat wil zeggen geen kazernering van de wapens.

De Europese en Noord-Amerikaanse arbeidersklasse moet hun bijdrage leveren tot de bescherming en verdieping der Cubaanse revolutie, door het geven van onvoorwaardelijke steun.

VORMT COMITÉ'S TER VERDEDIGING VAN DE
CUBAANSE REVOLUTIE.

AFSCHRIJFT VAN EEN TELEGRAM VAN DE NEDERLANDSE
SECTIE DER IVE INTERNATIONALE AAN DE CUBAAN-
SE REGERING.

De Nederlandse sectie van de IVE Internationale heeft met afschuw kennis genomen van de Amerikaanse aanval op Cuba ; zegt de arbeiders en boeren van Cuba zijn onvoorwaardelijke steun toe ; brengt de broederlijke groeten over van Michel Raptis en Sal Santen, leiders van de IVE Internationale, die reeds 11 maanden zonder proces in de Nederlandse gevangenis zitten wegens hun hulp aan de koloniale revolutie.

x x
x

DE ANTI-ATOOMBOM MARS.

Op tweede Paasdag hebben ruim 1500 mensen in de straten van Amersfoort, Utrecht en Amsterdam gedemonstreerd voor eenzijdige afschaffing van de atoombewapening.

Het heeft lang geduurd, doch eindelijk heeft het opwekkende voorbeeld van de grootse demonstraties in Engeland, ook hier zijn invloed doen gelden.

Zeer te betreuren is, dat deze demonstratie in Nederland geheel buiten de massa-beweging om ontstond. Een groot aantal hele kleine, min of meer pacifistische en socialistische groepen hebben de organisatie van deze eerste Nederlandse anti-atoombom-mars op zich genomen.

Bureaucratie en pers van de P.v.d.A. en het N.V.V. negeerden de zaak. Het C.P.N.-apparaat organiseerde op sectarische wijze iets afzonderlijks.

De aansluiting met de arbeidersbeweging moet nu aan de orde worden gesteld. Er bestaat in brede kring onrust over de permanente oorlogs- en atoom-gevaren, die het kapitalisme met zich mee brengt. Wil er uit deze bron een krachtige stroming ontstaan, dan zullen de politiek meest bewuste arbeiders en pacifisten in de P.v.d.A. en het N.V.V. de anti-atoombom en ontwapeningsbeweging in hun eigen organisatie moeten overbrengen. Niet door iets afzonderlijks te organiseren, doch door zich bij de jaarlijkse demonstraties, die er komen zullen, in zo groot mogelijke getale aan te sluiten en door een ruime discussie over ontwapening in de grote arbeidersorganisaties van de bureaucratie af te dwingen.

De bestaande anti-atoombom en ontwapeningsbeweging en de algemene discussie over deze onderwerpen, moet geleidelijk op een hoger politiek plan worden gebracht. Uit de leuzen tegen de atoombewapening enz. moeten de eisen groeien van : drastische beperking van de oorlogsuitgaven, eenzijdige ontwapening, en uittreding uit de NATC.

De strijd tegen atoom en andere bewapening moet bewust tot een onderdeel van klassenstrijd worden gemaakt, van de socialistisch gevoerde klassenstrijd.

x x
x

RAPTIS-SANTEN COMITÉ
Hoendiepstraat 27
Amsterdam.

Amsterdam, 28 April 1961.

Nadat op 10 April j.l. de brief van het Comité, waarin de onmiddellijke vrijlating van Raptis en Santen werd gevraagd, aan de Minister van Justitie was verzonden, voorzien van 757 handtekeningen, hebben nog 252 personen het verzoek ondertekend.

Met de 12 leden van het Comité is het aantal ondertekenaars daardoor op 1021 gekomen.

Onder de laatste ondertekenaars bevinden zich :
C. van Duin, predikant (Blokzijl), H. van Duin, onderwijzer (Blokzijl), F.H. van Duin, onderwijzeres (Blokzijl), J. Wagelaar, onderwijzer (Blokzijl), E. Hoornik (Amsterdam), Mr. P. Eldering (Amsterdam), Nico Rost (Amsterdam), A. de Wolff Gruntjes (Amsterdam), Drs. S. Segal (Amsterdam), L. Segal Oldewelt, cand. psych. (Amsterdam), H. Grélinger, zenuwarts (Den Haag), W.J. van Elden, arts (Den Haag), Dr. L.E.W. Albada (Leeuwarden), S.T. Boelsma, oud inspecteur P.T.T. (Breda), Mej. Ir. B. van Manen (Den Haag), J.R. Westra, leraar U.T.S. (Emmen), Zr. K. Cosman (Baarn), G. van Welsum (Arnh.)

10 leden van de afd. EHE van de P.S.P.

Het gehele hoofdbestuur van de D.S.S.V. : Politëia :
I. Cornelisse - F. Tichelman - I. van Steenis - A. v. d. Hek -
A. Tulp - C.J. Brakel - J. Dijkstra - H.E. Ruitenbergh -
G. van Tijn - L. Lewin.

Verder Mels J. Meijers (Amsterdam), John J. Walker, (Amsterdam), G.J. Nijhoff (Soestdijk), Ir. J.H.A. Schaafsma (Arnhem).

Het comité ontving vele bewijzen van instemming. Twee ondertekenaars schreven o.m. : "Als Nederlanders schamen zij zich ervoor, dat hun land op deze wijze handlangersdiensten verricht aan die Franse kringen, welke tot op heden de vrije zelfbestemming van Algerije met alle middelen trachten tegen te gaan. Jaren van strijd tegen een niets ontziende overheerser zouden in Nederland juist bijzonder begrip doen verwachten en de ideeële drijfveren stempelen de betrokkenen tot politieke strijders, die in het neutrale buitenland recht hebben op de grootst mogelijke consideratie."

Een andere briefschrijver verontschuldigt zich met "Helaas waren 't er niet zo veel. O.a. bang voor de B.V.D."

Het Comité heeft de adhesie-betuigingen heden aan de Minister van Justitie gezonden.

HET RAPTIS-SANTEN COMITÉ.

x x
x

I N H O U D.

Blz.	1	Enkele beschouwingen over de Cubaanse Revolutie.
,,	3	Schrijven aan Z.E. de Minister van Justitie te Den Haag over M.Raptis en S.Santen.
,,	4	574 handtekeningen voor het Raptis-Santen - Comité.
,,	5	De veranderingen in de Sowjet-Unie. De politieke oorzaak.
,,	6	De interne partij-democratie.
,,	6	De economische oorzaken.
,,	7	De vreedzame coëxistentie.
,,	8	De bevrijding der vrouw door M.Pablo.
,,	19	De Belgische staking door Andries Verstraten.
,,	24	758 handtekeningen voor het Raptis - Santen - Comité.
,,	25	De Nederlandse politieke situatie door Jan Blokker.
,,	28	Cuba.
,,	30	Afschrift van een telegram van de Nederlandse sectie der IVe Internationale aan de Cubaanse regering.
,,	30	De anti-atoombom mars.
,,	31	1021 handtekeningen voor het Raptis - Santen - Comité.

x x
x

x-x
- 5e JAARGANG No. 2. -
x ADMINISTRATIE : x
- J. JACOBS - LEIDSEKADE 54/3 - A'DAM-C-. - x
- DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT -
x PRIJS PER NUMMER f.0.50. x
-
x-x